

ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรม
ค่ายพัฒนาศักยภาพนักเรียนทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต
สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3

รายงานการวิจัย
ของ
ธานี สมกะเน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ธันวาคม 2543

ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรม
ค่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต
สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

บทคัดย่อ
ของ
ธานี สมกะเน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ธันวาคม 2543

ธานี สมคะเน. (2543). ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม

นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร 3. รายงานการวิจัย กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์เชิธรศรี วิวิธสิริ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม
เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้านคือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา
ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม และด้านการประเมินผล โดยจำแนก ตามเพศ อายุ
วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เพื่อรวบรวมข้อมูลการจัดกิจกรรมค่าย
และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม
ที่สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-test F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าครูประจำกลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล
โดยรวม และรายด้านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก จัดเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ย คือ ความคิดเห็นด้าน
วัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา รองลงมาได้แก่ ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม และด้าน
การประเมินผลตามลำดับ
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนัก
ศึกษาทางไกล โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การเป็นครูประจำกลุ่ม พบว่า
หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การเป็นครูประจำกลุ่มต่างกัน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ
3. หัวหน้าครูประจำกลุ่ม มีการเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมค่ายพักแรมประเภทกิจกรรม
ค่ายปฐมนิเทศมากที่สุด รองลงมาคือค่ายต่อต้านยาเสพติด ค่ายป้องกันนิเทศ ค่ายสิ่งแวดล้อม และ
ค่ายพัฒนาชุมชน ตามลำดับ

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ได้แก่มีปัญหามากในเรื่อง การร่วมกิจกรรมค่ายแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายสูงมากจึงทำให้นักศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ สถานที่ที่ไม่เหมาะสมมีความปลอดภัยน้อย นักศึกษาส่วนมากต้องทำงานจึงไม่สามารถลางานติดต่อกันหลาย วันได้ สำหรับข้อเสนอแนะคือ ต้องการให้มีหน่วยงานมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในการออก ค่าย ต้องการให้สถานที่ค่ายพักแรมมีความปลอดภัย และมีการควบคุมที่ดีกว่าที่ผ่านมา ระยะเวลาใน การจัดกิจกรรมค่ายพักแรมให้มีความเหมาะสม สามารถจัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด และควรแจ้ง แผนการล่วงหน้า เพื่อมีเวลาในการเตรียมความพร้อม

THE OPINIONS OF THE DISTANCE LEARNING LEADER GROUP-TUTORS
TOWARDS CAMP ACTIVITIES AT THE NONFORMAL EDUCATION DISTRICT
SERVICE CENTERS UNDER BANGKOK NONFORMAL EDUCATION CENTER 3

AN ABSTRACT
BY
THANEE SOMKHANEA

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education Degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
December 2000

Mr.Thanee Somkhanea. (2000). The opinions of the distance learning leader group-tutors towards camp activities at the non-formal education district service center under Bangkok non-formal education center 3.

Master project. M.Ed. (Adult Education) Bangkok : Srinakharinwirot University.

Advisor: Associate Professor Chiensri Vividhasiri.

The main objectives of this research is to comparative study of opinion of the distance learning leader group-tutors forwards camp-activities, in which 3 aspects of study; Objective and content of study, Planning and organizing and Evaluating, classified by sex, age, education and experiences, in order to systematic data collection and make the recommendation for camp-activities.

Population surveyed in the study is the group tutors at non-formal education center in Bangkok for 70 peoples. The tool utilized for data collection is the specific questionnaire, and statistical methods are frequency, percentage, means, standard deviation, T-test, F-test

The research results can be concluded that:

(1) Group-tutors present the suggestions about the distance learning forwards camp-activities in the high ranking level forwards objective and content, planning and organizing, and evaluating, respectively.

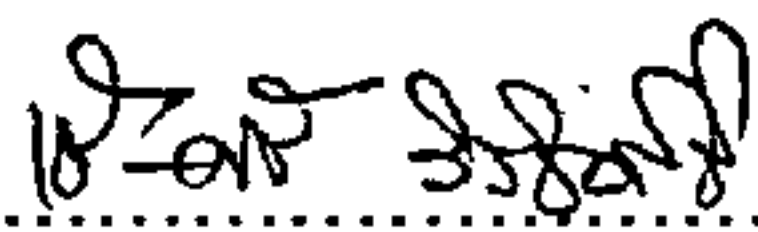
(2) Comparative study of group-tutors forwards camp-activities, classified by sex, age, education and experiences, recommends that the difference of group-tutors, the difference of opinion by statistically insignificant.

(3) Group-tutors have experienced in participation to camping activities in orientation, drug offenses camping, and community camping, respectively.

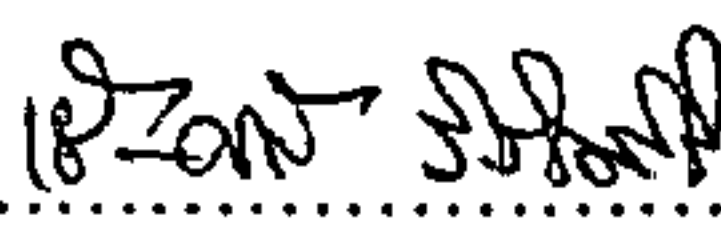
(4) Problems and suggestions, derived from the research study concluded that high expenditure, inappropriateness for camping area and less time for students. While suggestions can be concluded that the expenditures supported by the organizations. The group-tutors should manage the programs and duration of applicants for joining activities, should be flexible, and schedule will be informed in advance.

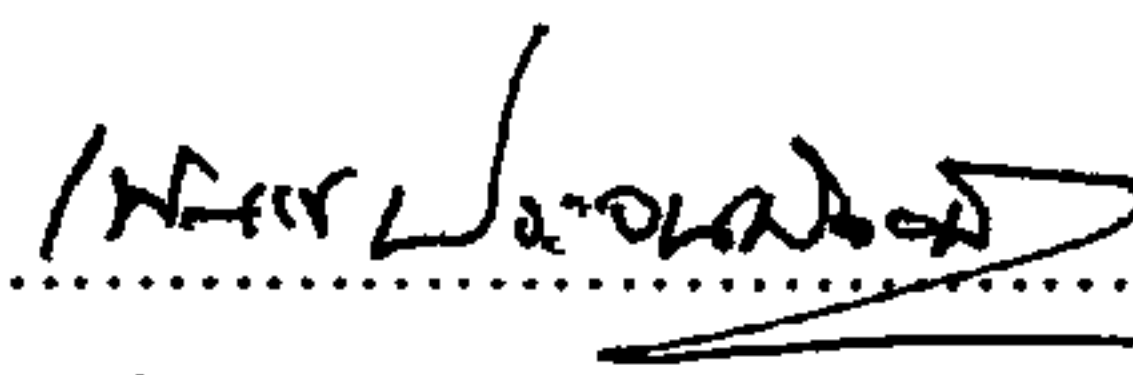
อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

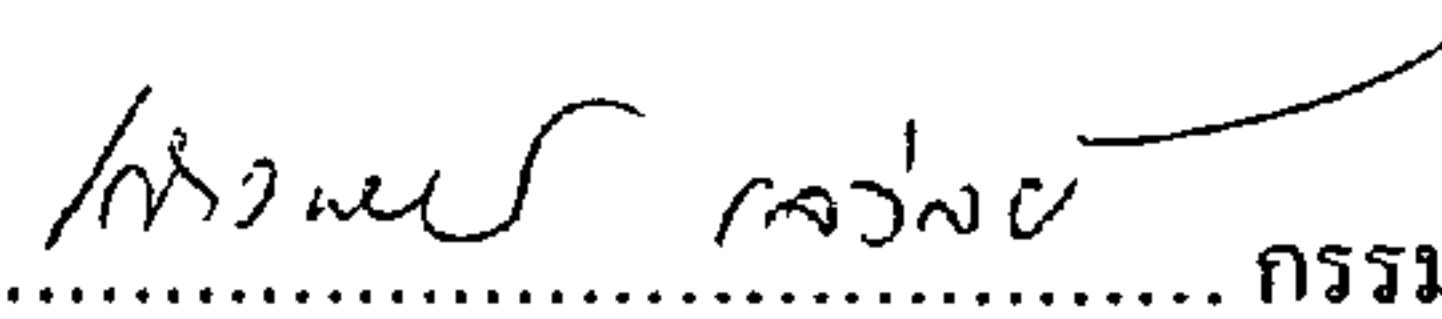
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธสิริ)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธสิริ)

.... กรรมการ
(ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

อนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธสิริ)

วันที่ 2 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2543

ประกาศคุณประการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์เชิยศรี วิวัชรศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างใกล้ชิดตลอดมา ทำให้งานวิจัย สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.เพ็ญแข ประจันปัจจนึก และรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการทำวิจัยทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความ ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ที่แนะนำให้ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษา ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 คุณธงชัย เจียมพุก ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้าง ขึ้นเพื่อใช้ในการงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตลาดพร้าว คุณสุดสวาท คำแพง ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือประสานงานการเก็บข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบคุณ คุณวัชรินทร์ โกสินเจริญชัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนนายบุญเลิศ คำดี และนางสาวพชรวรรณ เรืองดำรงค์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา

ขออุทิศความดีที่ได้จากงานวิจัย เป็นเครื่องบูชาพระคุณ แก่บิดามารดา ที่สนับสนุนและ ให้กำลังใจมาโดยตลอด

ธานี สมกะเน

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	7
	ครูประจำกลุ่ม และหัวหน้าครูประจำกลุ่ม.....	12
	กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	13
	กิจกรรมค่ายพักแรม.....	23
	กิจกรรมค่ายพักแรมกับการศึกษานอกโรงเรียน.....	37
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
	สมมติฐานในการวิจัย.....	44
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	45
	ประชากร.....	45
	เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
	ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรม	
	ค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้าน.....	53
	ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับ	
	กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล จำแนกตามตัวแปรอิสระ.....	60
	ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรม	
	นักศึกษาทางไกลของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม.....	65
	ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับ	
	กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล.....	67
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	69
	การดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	69
	สรุปผลการวิจัย.....	71
	การอภิปรายผล	73
	ข้อเสนอแนะ.....	77
	บรรณานุกรม.....	79
	ภาคผนวก.....	83
	ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ และรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	84
	ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	88
	ภาคผนวก ค แบบฟอร์มที่ใช้ในกิจกรรมค่ายพักแรม.....	98
	ภาคผนวก ง ตัวอย่างการเขียนโครงการ.....	104
	ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล.....	109
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	115

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนหน่วยพบกลุ่ม หัวหน้าครูประจำกลุ่ม และครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 จำแนกตามเขต.....	46
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว... ..	51
3	ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวมและรายด้าน.....	53
4	ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ด้านวัตถุประสงค์ และขอบข่ายเนื้อหา.....	54
5	ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ด้านการวางแผน และการดำเนินกิจกรรม.....	56
6	ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ด้านการประเมินผล.....	58
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ทั้ง 3 ด้านจำแนกตามเพศ.....	60
8	ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ทั้ง 3 ด้านจำแนกตามอายุ.....	61
9	เปรียบเทียบความแปรปรวน ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ... ..	62
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ทั้ง 3 ด้านจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	63

11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ทั้ง 3 ด้านจำแนกตามประสบการณ์การเป็นหัวหน้า ครูประจำกลุ่ม.....	64
12	ความถี่ และร้อยละ ของหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่เคยเข้าร่วม และจัดกิจกรรมค่าย แต่ละประเภท.....	65
13	ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3.....	67
14	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล.....	68

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	10
2 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	11
3 กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	16
4 แผนภูมิวงจรการบริหารค่าย.....	28
5 หลักเกณฑ์การเลือกกิจกรรมค่ายพักแรม	31
6 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย	39

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความมั่นคง และความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นกรรมวิธีในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการเตรียมประชากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นประเทศที่กำลังพัฒนา ต่างก็มุ่งไปในทิศทางเดียวกันที่จะนำเอาการศึกษา เป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศ ซึ่งต่างก็เร่งขยายการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจัดบริการให้ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ (ปฐม นิคมานนท์. 2522 :49)

การศึกษานอกโรงเรียนมีบทบาทสำคัญที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในส่วนของผู้พลาดโอกาสทางการศึกษา และผู้ที่ต้องการพัฒนาตนเองในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาต่างๆ การจัดการศึกษานอกโรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอนการศึกษาสายสามัญ ซึ่งมีการจัด 3 วิธีคือ วิธีเรียนทางไกล วิธีเรียนแบบชั้นเรียน และวิธีเรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเลือกเรียนได้ตามวิธีที่ตนเองสนใจ

การศึกษาทางไกล เป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาส ให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักใช้กระบวนการกลุ่ม ในการคิด การแก้ปัญหา และสามารถตัดสินใจได้ถูกต้อง และยังช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสสร้างสรรค์ สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และเข้าใจถึงกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มฝึกให้สมาชิกรู้จักตัดสินใจร่วมกัน และนำข้อตกลงร่วมกันไปปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 6)

การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาส ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีการเรียนรู้และพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม ชุมชน รวมทั้งงาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งนักศึกษาจะต้องเรียนภาคทฤษฎี 10 ชั่วโมง ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจะต้องทำกิจกรรมภาคปฏิบัติจำนวน 42 ชั่วโมง ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ 48 ชั่วโมง ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงจะจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

หลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีดังนี้

1. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ใช้กระบวนการกลุ่ม โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมส่วนรวมและชุมชน
2. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ใช้หลักการประสานงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแบบพึ่งพาตนเอง และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่สังคมส่วนรวมและชุมชน
3. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่การแก้ปัญหา ส่งเสริมและสนับสนุนหรือกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น
4. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ได้ปรึกษาหารือ ได้รับการรับรองจากหัวหน้าสถานศึกษา
5. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ไม่มีค่าตอบแทนใดๆ สำหรับนักศึกษา แต่ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และนักศึกษาผู้รับผิดชอบ จะได้จำนวนหน่วยกิจกรรมตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2535:70)

ปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมีหลายอย่าง อาทิเช่น นักศึกษามีภาระกิจส่วนตัวทำให้ไม่สามารถมาทำกิจกรรมได้ นอกจากนี้ยังพบว่าครูประจำกลุ่มและสถานศึกษาบางแห่งยังขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม และขาดการแนะนำในการทำกิจกรรมแก่ผู้เรียน ซึ่งปัญหาอุปสรรคเหล่านี้ทำให้การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ (คนารัตน์ จงพิพัฒน์วิเศษ. 2539 : บทคัดย่อ)

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมีหลายกิจกรรม เช่น กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมรณรงค์ด้านยาเสพติด กิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ง่าย และไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ไม่ต้องเสียเวลาหยุดงาน ไม่ต้องค้างคืนที่อื่น แต่ทุกเทอมจะมีกิจกรรมเข้าค่ายพักแรม ซึ่งเป็นกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเช่นกัน และนักศึกษาก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งที่ก่อนการเข้าค่ายพักแรมแต่ละครั้ง จะต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า มีการติดต่อประสานงานด้านสถานที่และอื่นๆ อีกมากมาย ทำให้ผู้วิจัยอยากทราบ ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกลว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัยศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ในด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ด้านการประเมินผลว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และมีความเหมาะสมเพียงใด ซึ่งการวิจัยในเรื่องกิจกรรมค่ายพักแรม เท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ามา ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัยมาก่อนผู้วิจัยจึงเห็นว่าการวิจัยในครั้งนี้ คงจะมีประโยชน์ ไม่น่ามากนัก และ เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้

ไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม ให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรของการศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้านคือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม และด้านการประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้าน โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมแต่ละประเภทของหัวหน้าครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกลศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3
4. เพื่อรวบรวม ปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประกอบการวางแผนและพัฒนาการดำเนินงานจัดกิจกรรมค่ายพักแรม ของนักศึกษาทางไกลศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนในเขตต่าง ๆ ต่อไป
2. ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และในจังหวัดต่างๆ ในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนและปรับปรุงการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม ให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์มากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครูประจำกลุ่ม การศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาที่รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต คู่มือการจัดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงกิจกรรมค่ายพักแรม ในหน่วยพบกลุ่มต่างๆ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต 11 เขต ที่อยู่ในความดูแลของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 รวมจำนวนหัวหน้าครูประจำกลุ่มทั้งหมด 70 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม จำแนกเป็น

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 30-45 ปี
- 3) มากกว่า 45 ปี

2.1.3 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม

- 1) ต่ำกว่า 3 ปี
- 2) ตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรม ค่ายพักแรม ซึ่งจำแนกรายละเอียดความคิดเห็นเป็น 3 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา

2.2.2 ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม

2.2.3 ด้านการประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หัวหน้าครูประจำกลุ่ม หมายถึง ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทวิธีเรียนทางไกลระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทน ของครูประจำกลุ่มในการประสานงานระหว่างครูประจำกลุ่มกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต

2. กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล หมายถึงกิจกรรมสำคัญกิจกรรมหนึ่งในหมวดของกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในส่วนที่เป็นภาคปฏิบัติ ของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาประเภทวิธีเรียนทางไกล ที่มีกระบวนการทำให้นักศึกษา ผู้เข้าค่าย หรือชาวค่าย ได้เกิดการเรียนรู้ ได้ประสบการณ์การศึกษา การทำงาน การค้นหาการ การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นคณะ ในสถานที่เหมาะสมแห่งใดแห่งหนึ่ง อาจเป็นที่โล่งแจ้ง หรือนอกเมือง โดยนำเอาทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ โดยมีผู้นำค่าย ซึ่งผ่านการฝึกอบรม หรือมีความรู้โดยเฉพาะมาเป็นผู้ดำเนินการ ในงานวิจัยนี้ หมายถึงค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ตั้งกวดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

3. ความคิดเห็น หมายถึงความคิดเห็นของของบุคคลที่มีต่อวัตถุ สิ่งของ ตลอดจนบุคคลและสถานการณ์ ตามปกติแล้วความคิดเห็นจะเกิดจากพื้นฐานของข้อเท็จจริง และประสบการณ์ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งนั้น ในที่นี้หมายถึง ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมของนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ตั้งกวดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ซึ่ง แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหากิจกรรมค่ายพักแรม ได้แก่ เพื่อให้ นักศึกษา มีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่มทำงานร่วมกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็นแก้ปัญหาเป็นและเกิดความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ธรรมชาติ

3.2 ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรมค่ายพักแรม ได้แก่ ลักษณะของการดำเนินการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมที่มีการวางแผนการเตรียมงานค่ายก่อนทำกิจกรรม มีการเตรียมความพร้อมและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในทุกด้าน มีการจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

3.3 ด้านการประเมินผล ได้แก่ ขั้นตอนการประเมินผลนักศึกษา ซึ่งดำเนินการ 3 ช่วง คือ ก่อนเริ่มทำกิจกรรมค่าย ระหว่างดำเนินกิจกรรมค่าย และประเมินผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมค่าย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

3. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต หมายถึงศูนย์บริการการศึกษาที่ดำเนินงานอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ดูแลหน่วยพบกลุ่มต่างๆและคอยให้ความช่วยเหลือในทุกด้าน

4. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 หมายถึงศูนย์การศึกษาที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทวิธีเรียนทางไกล ที่จัดโดยศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ทั้ง 11 แห่ง ซึ่งได้แก่ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตพระโขนง เขตคลองเตย เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตยานนาวา เขตห้วยขวาง เขตบางกะปิ เขตบางคอแหลม เขตลาดพร้าว เขตจตุจักร และเขตวัฒนา

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ สำหรับการศึกษ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาเรียบเรียงนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ

1. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
2. ครูประจำกลุ่ม และหัวหน้าครูประจำกลุ่ม
3. กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. กิจกรรมค่ายพักแรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง นอกเหนือจากปัจจัยสี่ที่ทุกคนต้องการ เพราะการศึกษจะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความสุขตามอัธยาศัย การศึกษามีได้หมายถึงการจัดในสถานศึกษาเท่านั้น หากแต่สามารถจัดได้ในหลายลักษณะทุกหนทุกแห่งและตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถสนองความต้องการดังกล่าวแก่บุคคลทุกเพศ ทุกวัย ให้ได้มีโอกาสศึกษาเท่าเทียมกัน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนเป็นงานที่จัดขึ้น เพื่อมุ่งที่จะพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความพร้อมที่จะรับบริการ และให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัว ตลอดจนชุมชนให้ดีขึ้น โดยการให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การให้บริการข่าวสารข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ และการเพิ่มพูนความรู้ทักษะวิชาชีพ

การให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิตนั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดทำไว้หลายประเภท ประเภทหนึ่งคือ การให้ความรู้พื้นฐานสายสามัญศึกษา ซึ่งในปีการศึกษา 2530 ได้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนักศึกษาตามหลักสูตรนี้สามารถลงทะเบียนเรียนได้ 3 วิธี คือ วิธีเรียนในชั้นเรียน วิธีเรียนทางไกล และวิธีเรียนด้วยตนเอง

และเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาสามัญ ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนได้ด้วย นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนวิชาชีพที่ผู้เรียนเรียนมาจากสถานศึกษา หรือสถานประกอบการ ที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ตลอดจนผู้เรียนประกอบกิจการอยู่มาเทียบโอนผลการเรียน ในหลักสูตรได้

จากการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว ทำให้ประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล วิธีเรียนทางไกลเรียนในชั้นเรียนและเรียนด้วยตนเอง เป็นวิธีเรียน ที่เหมาะสมซึ่งผู้สนใจสามารถเลือกเรียนได้ตามต้องการ ความถนัดและความพร้อม ของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ ปีพ.ศ. 2540 กรมการศึกษานอกโรงเรียนยังได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดทำแผนการเรียนการสอนเป็น 3 แผน คือ แผน ก. เรียนเพื่อศึกษาต่อแผน ข. เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แผน ค. เรียนเพื่อประกอบอาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2542 : 40)

สาระสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาในครั้งนี้ ได้มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจในกระแสสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนการสอนจึงต้องเป็นไปในเรื่องการเรียนรู้ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ เพื่อการปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน อันส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการดำเนินชีวิต ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่แวดล้อมตนอยู่

ขณะเดียวกันการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักอนาคต โดยนำเอาสิ่งที่เรียนรู้จากสภาพสังคม ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเรื่องของกระแสโลกาภิวัตน์ มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อการประยุกต์มาใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับชีวิตของตนเองได้ต่อไป โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน ซึ่งมีวิถีชีวิตแตกต่างกัน มีความสนใจ ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน การประกอบอาชีพและสภาพแวดล้อมในชีวิตที่แตกต่างกัน จึงได้จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรให้มีแผนการเรียน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ 3 แผน มีหมวดวิชาเลือกที่มีเนื้อหาเฉพาะแผนการเรียนเพิ่มเติมขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการพบกลุ่ม และการวัดผลประเมินผลการเรียนได้พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักการจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งมีในแต่ละเรื่องดังต่อไปนี้อาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2542 : 41)

1. พัฒนาวิธีการเรียนให้มี 3 แผน คือ แผน ก แผนการเรียนเน้นการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ แผน ข แผนการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และแผน ค แผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพ แผนการเรียนทั้ง 3 แผนนี้ ได้พัฒนาขึ้นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกแผนการเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง และให้ใช้แผนการเรียนดังกล่าวกับวิธีเรียนดังนี้ แผน ก ใช้กับวิธีเรียนทุกวิธีเรียน ส่วนแผน ข และแผน ค ใช้กับวิธีเรียนทางไกลเพียงวิธีเดียว

2. พัฒนาหมวดวิชาเลือก ให้มีเนื้อหาเฉพาะแผน เป็นเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้หรือทักษะเฉพาะของนักศึกษา คือ แผน ก เน้นความรู้ที่นำไปใช้ในการศึกษาต่อ แผน ข เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และแผน ค การฝึกทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ของตลาดแรงงานและความเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีการนำสถานการณ์จริง มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการบูรณาการการเรียนรู้วิถีชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต การงาน และอาชีพของตนเองได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. พัฒนาระบบการกลุ่ม ให้ครูประจำกลุ่มมีบทบาทในการแก้ปัญหาการเรียนของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการพบกลุ่มเป็น 3 อย่าง คือ

4.1 การพบกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการเรียนทุกหมวดวิชาที่ผู้ลงทะเบียนเรียน

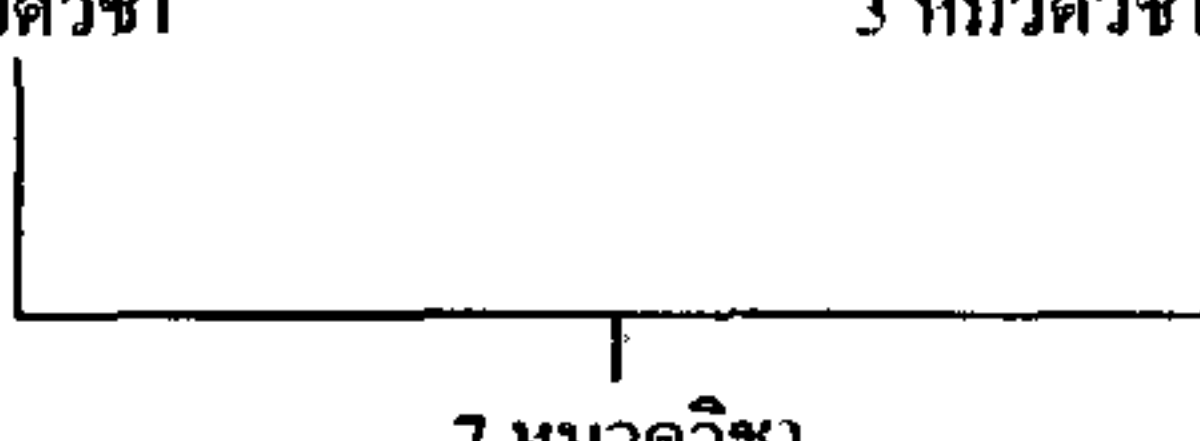
4.2 การพบกลุ่มเพื่อรับการสอนเสริมในหมวดวิชาที่มีเนื้อหาซับซ้อนยากต่อการทำความเข้าใจ

4.3 การพบกลุ่มเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

5. พัฒนาระบบการวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุม 3 ทักษะ คือ ทักษะพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีการประเมินผลการเรียนรู้เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง คือการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ให้มีทั้งการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) การประเมินผลจากการทำโครงการ (Project Design) และการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน

6. พัฒนาระบบการเรียนเทียบโอน การยอมรับความรู้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา สามารถนำมาเทียบโอนได้ และได้กำหนดเงื่อนไขในการเทียบโอนแต่ละแผนชั้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นของแต่ละแผนการเรียน โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

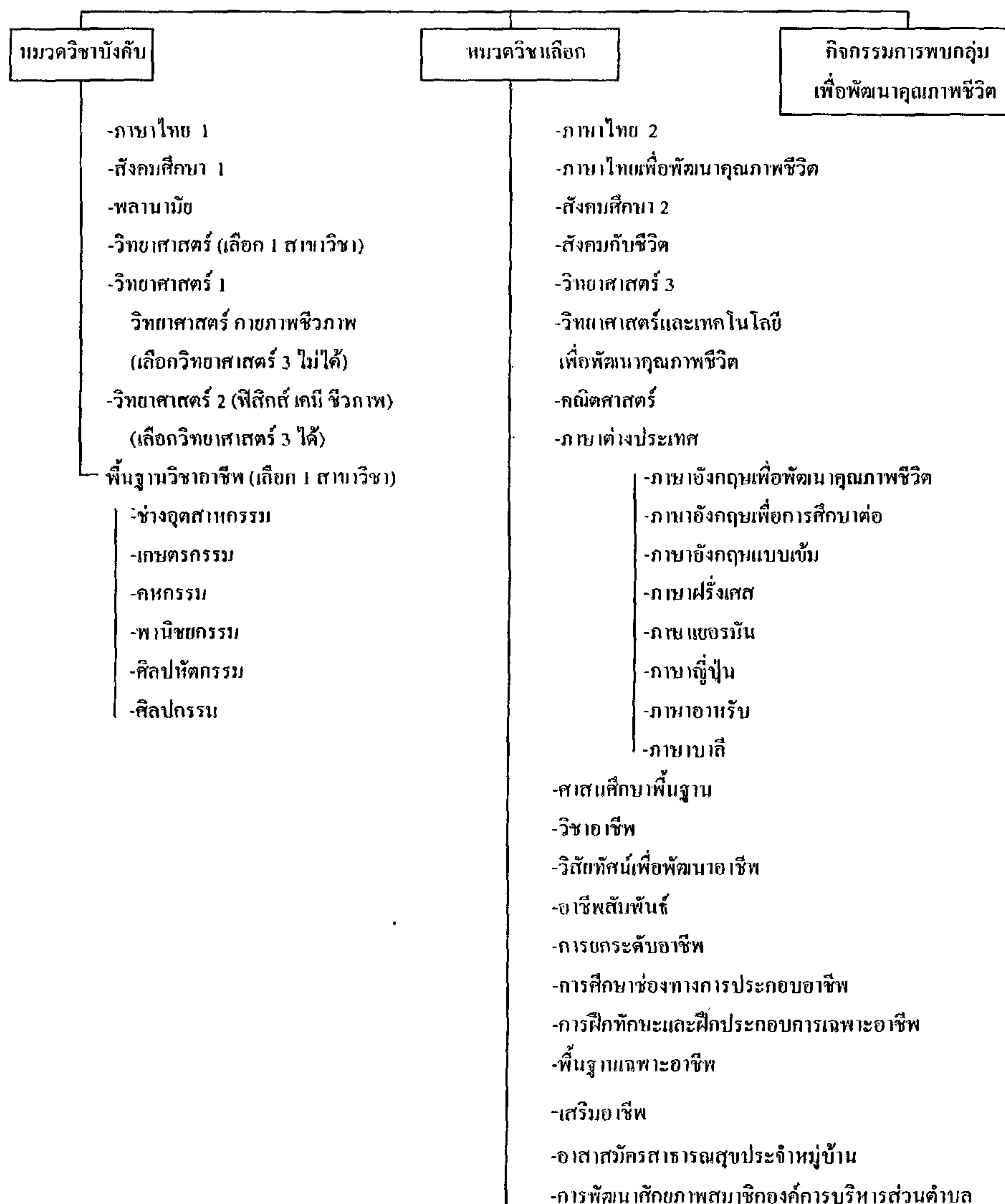
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หมวดวิชา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		หมายเหตุ
	วิชาบังคับ(หน่วยการเรียนรู้)	วิชาเลือก(หน่วยการเรียนรู้)	
วิชาภาษาไทย	ภาษาไทย (7)	ภาษาไทย 1 (9)	จะเลือกเรียนหมวดวิชาใดก่อนก็ได้
วิชาคณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์ (3)	คณิตศาสตร์ 1 (9) คณิตศาสตร์ 2 (9)	การเลือกเรียนในหมวดวิชาเลือกจะต้องเรียนเรียงตามลำดับ
วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ส่งเสริมคุณภาพชีวิต (13)	ส่งเสริมคุณภาพชีวิตภาคเหนือ 1 (9) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (9) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตภาคกลาง 3 (9) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตภาคใต้ 4 (9) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตภาคตะวันออก 5 (9)	จะเรียนตามหมวดวิชาใดก่อนก็ได้
วิชาอาชีพ	โลกของงานอาชีพ (3)	อาชีพที่เป็นการฝึกทักษะ (200 ชม. = 1 หมวดวิชา)	วิชาอาชีพเลือกผู้เรียนจะเลือกเรียนหรือเทียบได้ทั้ง 3 หมวดวิชาตามวิธีการและเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด
วิชาภาษาต่างประเทศ		ภาษาอังกฤษ 1 (9) ภาษาฝรั่งเศส 2 (9)	จะเลือกเรียนหมวดวิชาใดก่อนก็ได้
วิชาวิทยาศาสตร์		วิชาวิทยาศาสตร์ 1 (9) วิชาวิทยาศาสตร์ 2 (9)	จะเรียนหมวดวิชาใดก่อนก็ได้
	4 หมวดวิชา 3 หมวดวิชา อย่างน้อย 7 หมวดวิชา		ผู้เรียนต้องเรียนหรือเทียบหรือโอนวิชาบังคับ 4 หมวดวิชาสำหรับวิชาเลือกที่จะเรียน หรือเทียบโอนได้ไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก รวมไม่น้อยกว่า 7 หมวดวิชา (53 หน่วยการเรียนรู้)

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(คู่มือกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ 2542 : 38)

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หมายเหตุ นักเรียนต้องเรียนหมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา และหมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา และจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด (คู่มือกรมการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ 2542 : 38)

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครูประจำกลุ่มและหัวหน้าครูประจำกลุ่ม

ครูประจำกลุ่ม (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2535: 26)

1. ครูประจำกลุ่มระดับประถมศึกษา ต้องมีพื้นฐานความรู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ
2. ครูประจำกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องมีพื้นฐานความรู้จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ
3. ครูประจำกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต้องมีพื้นฐานความรู้จบปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ

บทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่ม

1. ประชาสัมพันธ์การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ
 2. ทำหน้าที่ธุรการของกลุ่ม เช่น จัดทำบัญชีนักศึกษา แผนการจัดกิจกรรม การพบกลุ่มแนะแนว แนะนำและตรวจสอบการขึ้นทะเบียน ลงทะเบียนของนักศึกษา
 3. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น เพื่อขอความร่วมมือและให้การสนับสนุนการกิจกรรมกลุ่มของนักศึกษาทางไกล
 4. พบกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มตามระยะเวลาที่กำหนด
 5. ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือการเรียน การสอนของนักศึกษา
 6. ตรวจสอบฝึกหัด ข้อทดสอบ จัดทำคะแนนระหว่างภาคเรียน
 7. รายงานผลการปฏิบัติงานถึงศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน
 8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมอบหมาย
- หน้าที่ของครูประจำกลุ่มต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ครูประจำกลุ่มควรมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2535:77)

1. เป็นผู้ดำเนินงานจัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามหลักสูตร
2. เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำในการลงทะเบียนและเขียนโครงการการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มแก่นักศึกษา
3. เป็นผู้ประสานงานระหว่างนักศึกษาและหน่วยงาน/ บุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม
4. ร่วมเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ พิจารณาและอนุมัติโครงการ รวมทั้งร่วมเป็นคณะกรรมการในการกำหนดค่าจ้างงานกิจกรรม

5. ร่วมเป็นคณะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการนิเทศติดตามผลและประเมินผลโครงการ

หัวหน้าครูประจำกลุ่ม

หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่ทำหน้าที่นอกเหนือจากข้างต้นแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นตัวแทนครูประจำกลุ่ม ในด้านการประสานงานระหว่าง ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตกับครูประจำกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. การเบิกจ่ายเงิน
2. จัดการวางแผนการสอนรายเทอม
3. ทำหน้าที่ธุรการต่างๆ
4. เป็นตัวแทนในการเข้าประชุม กับ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต
5. เสนอโครงการต่างๆ ของกลุ่มให้กับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมที่เป็นเงื่อนไขของการจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา โดยมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2535:69) มีดังนี้

1.1 เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยฝึกทักษะ ความมีเหตุผล การคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

1.2 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม และเกิดความรู้สึกลูกพี่เป็นพี่น้องกันเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคมอย่างแน่นแฟ้น และมีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคม

1.3 เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักทำนุบำรุงศาสนา มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2. ลักษณะของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดเป็น 2 ตอน คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538:157)

2.1 ภาคทฤษฎี มีจุดประสงค์พร้อมขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้

2.1.1 เพื่อให้รู้โครงสร้างและกิจกรรมการพบกลุ่ม

2.1.2 เพื่อให้รู้บทบาทผู้นำ ผู้ตามที่ดี

- 2.1.3 เพื่อให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการพบกลุ่ม
- 2.1.4 เพื่อให้รู้บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม
- 2.1.5 เพื่อให้รู้กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาและการนำไปใช้ในการดำเนิน

ชีวิต

- 2.1.6 เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม
- 2.1.7 เพื่อให้รู้หลักการและประโยชน์ของการมีมนุษยสัมพันธ์สามารถนำไปใช้ในการ

การดำเนินชีวิต

- 2.1.8 เพื่อให้รู้วิธีการเขียนโครงการ
- 2.1.9 เพื่อให้ตระหนักถึงการวางแผนและประโยชน์การวางแผน
- 2.1.10 เพื่อให้เข้าใจและสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการคิด และแสวงหาแนว

ทางในการแก้ปัญหาของชุมชนหรือสังคม

- 2.1.11 เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

2.2 ภาคปฏิบัติ ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนยึดมั่นในศาสนาและปลูกฝังค่านิยมที่ดี เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นและของชาติ ตัวอย่างเช่น

- กิจกรรมส่งเสริมการประกอบพิธีในวันสำคัญทางศาสนา
- กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาหลักธรรม คำสอนของศาสนา
- กิจกรรมส่งเสริมการประพฤติตามหลักธรรม คำสอนของศาสนา
- กิจกรรมส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาติ เช่น วัน

ลอยกระทง วันสงกรานต์ การแต่งกายประจำชาติ และการละเล่นพื้นเมือง ฯลฯ

2.2.2 กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม หรือทำให้สังคมและชุมชนดีขึ้น เช่น

- กิจกรรมขุดลอกคูคลอง ทางระบายน้ำในหมู่บ้าน
- กิจกรรมกำจัดขยะมูลฝอยในที่สาธารณะ
- กิจกรรมรักษาความสะอาดถนน ทางเดินในหมู่บ้าน
- กิจกรรมสร้างศาลาอเนกประสงค์
- กิจกรรมสร้างส้วมสาธารณะ
- กิจกรรมฝายกั้นน้ำ ฯลฯ

2.2.3 กิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้น

สนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียน เช่น

- กิจกรรมรณรงค์ เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ (ครช.)
- กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต (สคช.)
- กิจกรรมประชาสัมพันธ์งานการศึกษาออกโรงเรียน
- กิจกรรมประชาสัมพันธ์งานการศึกษาออกโรงเรียน
- กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศูนย์การเรียนรู้

ห้องสมุด แหล่งความรู้หมู่บ้าน หอกระจายข่าว ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- กิจกรรมสนับสนุน และพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
- กิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนในรูปแบบอื่น ๆ ฯลฯ

2.3 แนวการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีเงื่อนไขการดำเนินการดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2536:11)

2.3.1 นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ณ วันขึ้นทะเบียนนักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนภาคละ 3 หมวดวิชา ตามวิธีการลงทะเบียนในแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2537 เมื่อสอบได้หมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชา จึงทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์การทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเช่นเดียวกับนักศึกษาที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันขึ้นทะเบียนนักศึกษา

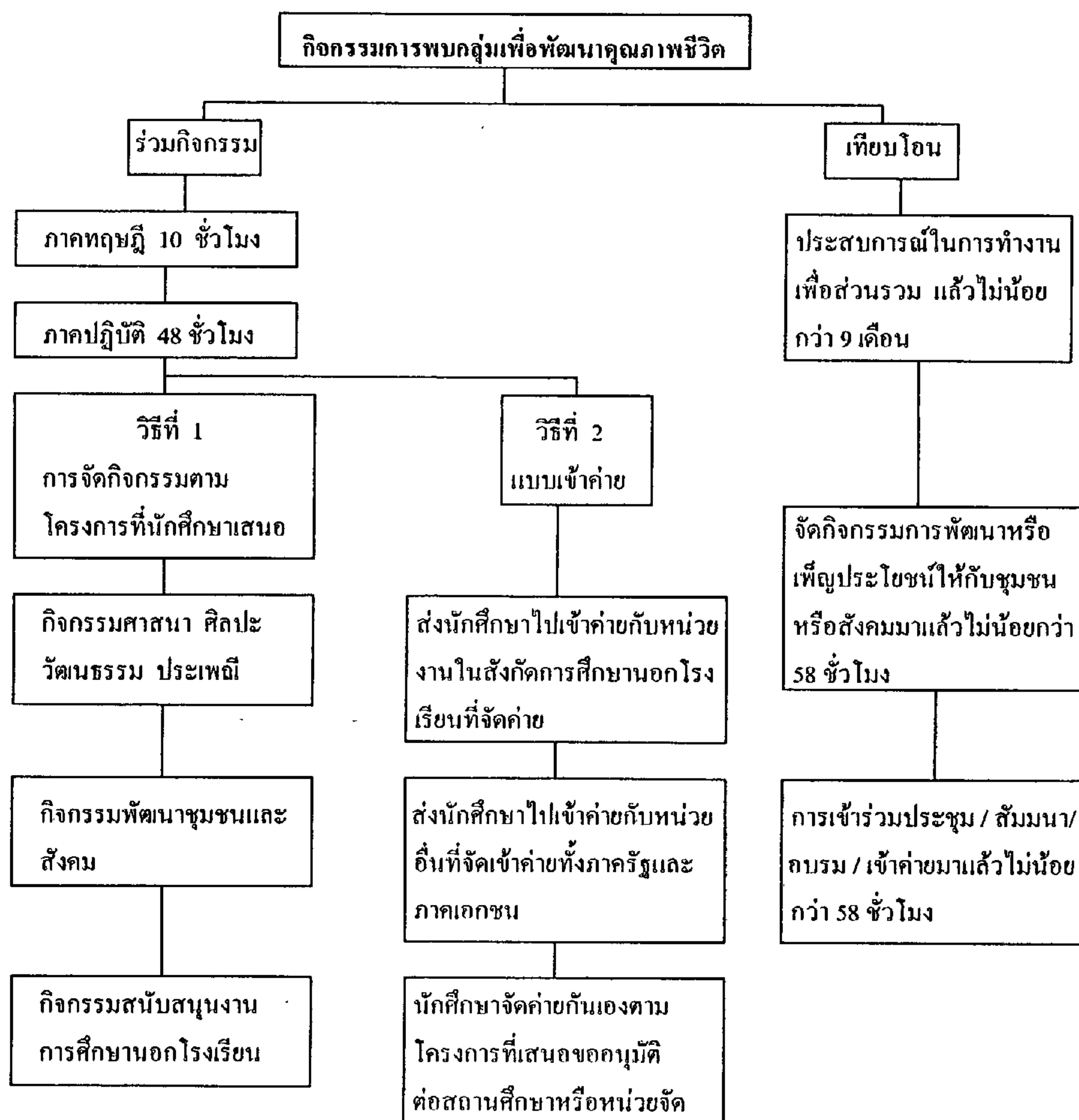
2.3.2 นักศึกษาที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันขึ้นทะเบียนนักศึกษาสามารถเลือกทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคปฏิบัติได้ 2 แนวทาง คือ การร่วมทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.3.3 การร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ลักษณะของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538:15-17)

- กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคทฤษฎี นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคทฤษฎี จำนวน 10 ชั่วโมง ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยไม่ได้รับหน่วยกิจกรรมและต้องให้แล้วเสร็จก่อนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติ โดยครอบคลุมถึงขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้ โครงสร้างและกิจกรรมการพบกลุ่ม ภาวะผู้นำ ผู้ตามที่ดี กระบวนการกลุ่ม การทำงานกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น คุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ การเขียนโครงการ และการวางแผนการทำงาน

- กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติ นักศึกษาต้องร่วม

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 42 ชั่วโมง ในระดับมัธยมศึกษา
 ตอนต้นจะได้รับ 42 หน่วยกิจกรรม ไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง จะได้รับ 48 หน่วยกิจกรรม ในระดับมัธยมศึกษา
 ตอนปลาย จึงจะจบหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา โดยที่นักศึกษาสามารถเลือกทำกิจกรรมการพบ
 กลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติได้ 2 วิธี คือ

ภาพประกอบ 3 กิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
 (ที่มา กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 18)

วิธีที่ 1 การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการที่นักศึกษาขอ อนุมัติดำเนินการ

การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จะต้องดำเนินการจากการที่นักศึกษาเป็นผู้ เสนอโครงการ และขออนุมัติดำเนินการต้องประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ดังนี้ (ศูนย์การศึกษานอกโรง เรียนกรุงเทพมหานคร. 2536:3-7) กิจกรรมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมและประเพณีกิจกรรมพัฒนาชุมชน และสังคม กิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยโครงการที่จัดกิจกรรมนั้น จะมีขนาดของ กิจกรรมแตกต่างกันไป โดยคำนึงถึงความยากง่ายของกิจกรรม ระยะเวลาที่ทำกิจกรรม คุณค่าของ กิจกรรมที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น 4 ขนาด คือ

1. กิจกรรมขนาดเล็ก เป็นกิจกรรมง่าย ๆ ใช้เวลาสั้น ๆ มีค่า 6 หน่วยกิจกรรม
2. กิจกรรมขนาดกลาง เป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างยากขึ้น ต้องใช้เวลามากขึ้นและมี คุณค่าสูงกว่ากิจกรรมขนาดเล็ก มีค่า 12 หน่วยกิจกรรม
3. กิจกรรมขนาดใหญ่เป็นกิจกรรมที่ยาก ใช้เวลาปฏิบัติมากและมีคุณค่าสูงกว่า กิจกรรมขนาดกลางมีค่า 24 หน่วยกิจกรรม
4. กิจกรรมขนาดพิเศษเป็นกิจกรรมที่คิดริเริ่มทำด้วยตนเอง ในฐานะที่เป็นผู้ นำหรือให้ผู้อื่นที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ยากใช้เวลาในการปฏิบัติมากและมีคุณค่า สูงกว่ากิจกรรมขนาดใหญ่มีค่า 48 หน่วยกิจกรรม

นักศึกษาจะเลือกทำในโครงการที่มีขนาดกิจกรรมขนาดใดก็ได้ แต่ต้องรวมกันแล้วได้ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิจกรรม และหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตวิธีที่ 1 มีลักษณะดังนี้ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536:1-2)

1. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมีประชาชนเข้าร่วม สนับสนุนดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน
2. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ใช้หลักประสานงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแบบ พึ่งพาตนเอง และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมส่วนรวม และชุมชน
3. เน้นกิจกรรมหรือโครงการที่ไปสู่การแก้ปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนหรือกระตุ้น ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น
4. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ผ่านการพิจารณา วิเคราะห์ อภิปราย จากกลุ่มให้เป็น กิจกรรม หรือโครงการที่ผ่านการพิจารณาสามารถนำไปดำเนินการได้
5. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ได้ปรึกษาหารือและได้รับการรับรองจากหัวหน้าสถาน ศึกษา

6. เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ไม่มีค่าตอบแทนใดๆสำหรับนักศึกษา แต่ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และนักศึกษาผู้รับผิดชอบ จะได้จำนวนหน่วยกิจกรรมตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ

7. เป็นกิจกรรมหรือโครงการ ที่ส่งเสริมการนำความรู้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม

วิธีที่ 2 การจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย

นักศึกษาต้องร่วมทำกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคทฤษฎี เช่นเดียวกับวิธีที่ 1 ก่อน จึงร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มภาคปฏิบัติได้ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538:21)

1. การเข้าค่ายกับหน่วยงานกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่จัดค่าย เช่นศูนย์บริการเพื่อการศึกษา อุทยานวิทยาศาสตร์ ณ ห้วยกอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น โดยที่สถานศึกษาหรือหน่วยจัด ฯ ต้องประสานงานกับหน่วยงานดังกล่าวก่อนเปิดภาคเรียนอย่างน้อย 1 เดือน เพื่อให้นักศึกษาจะร่วมเข้าค่ายเพื่อทำกิจกรรมกับหน่วยงานใด ต้องให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัด ฯ เป็นผู้จัดทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาให้กับหน่วยงานนั้นโดยตรง

2. การเข้าค่ายในลักษณะที่นักศึกษาไปเข้าค่ายกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมการเข้าค่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน มีวิธีดำเนินการดังนี้

2.1 ต้องให้สถานศึกษาและหน่วยจัด ฯ ได้พิจารณาว่าหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายนั้นมีวัตถุประสงค์และหลักการของการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายนั้นๆ ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลักการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมีมากน้อยเพียงใด โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระ และจำนวนชั่วโมงตามเกณฑ์การจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

2.2 ให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัด ฯ ดำเนินการประสานงานล่วงหน้ากับหน่วยงานนั้น ตามเวลาที่เหมาะสม

2.3 ให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัด ฯ ดำเนินการส่งตัวนักศึกษาเข้าค่ายกับหน่วยงานนั้น

3. การเข้าค่ายในลักษณะที่นักศึกษา จัดเข้าค่ายกันเอง ตามโครงการที่เสนอขออนุมัติให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัด ฯ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลจัดกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่าย และกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

4. ขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2535:74-75)

4.1 กลุ่มนักศึกษาขึ้นคำร้องแสดงความจำนงขอทำกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจในภาคทฤษฎี โดยครูประจำกลุ่มเป็นผู้ให้ความรู้คำแนะนำ และแนวทางในการทำกิจกรรม

4.2 กลุ่มนักศึกษาปฏิบัติงานเอง โดยศึกษาสำรวจและจัดเตรียมเสนอโครงการพร้อมแผนการดำเนินงาน

4.3 กลุ่มนักศึกษาเสนอโครงการและการวางแผนการดำเนินงานต่อครูประจำกลุ่มเพื่อพิจารณาความเหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มนักศึกษา มีส่วนร่วม ชี้แจงและขอแนะนำเพื่อปรับปรุงโครงการ

4.4 โครงการที่เสนอมันจะต้องมีที่ปรึกษาโครงการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการ หรือบุคคลที่เชื่อถือได้ เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการนั้น ๆ

4.5 เมื่อผ่านการพิจารณาแล้ว ครูประจำกลุ่มนำเสนอสถานศึกษา เพื่อขออนุมัติโครงการ

4.6 กลุ่มศึกษาดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติโดยอยู่ในการกำกับดูแลของที่ปรึกษาโครงการ

4.7 คณะกรรมการพิจารณาประเมินผล การปฏิบัติโครงการร่วมกันติดตามผล และประเมินผลโครงการ

4.8 นักศึกษาพบกลุ่มหลังจากการดำเนินการตามโครงการเสร็จสิ้นและรายงานการดำเนินงาน

4.9 นักศึกษาต้องส่งรายงานผลการดำเนินงานในแบบรายงานการปฏิบัติงาน โดยมีที่ปรึกษาลงนามรับรอง

4.10 คณะกรรมการพิจารณา และประเมินผลการปฏิบัติงานคุณภาพชีวิตวิธีที่ 1 (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2536:4-5) นักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในโครงการเดียวกันต้องเป็นนักศึกษาในระดับเดียวกัน และต้องทำกิจกรรมนั้นให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถกระทำให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ภาคเรียน ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าสถานศึกษาเป็นกรณีพิเศษและมีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

- 1.) นักศึกษาโดยคำแนะนำของครูประจำกลุ่ม ศึกษาทฤษฎีและหาแนวทางการทำกิจกรรม โดยเน้นการทำกิจกรรมกลุ่มและมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาตามขอบข่ายเนื้อหาในภาคปฏิบัติ
- 2.) จัดทำโครงการโดยครูประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษา แล้วเสนอสถานศึกษา
- 3.) สถานศึกษาพิจารณาโครงการโดยตั้งกรรมการ 1 ชุด เพื่อติดตามและประเมิน

4.) กรรมการเสนอผลการพิจารณา เพื่อตีค่าหน่วยกิจกรรมและให้หัวหน้าสถานศึกษา
เห็นชอบ

5.) นักศึกษาดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

6.) กรรมการติดตามผลและประเมินผล เสนอหัวหน้าสถานศึกษา

7.) หัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติผลกิจกรรม

ขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต วิธีที่ 2 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538:22) นักศึกษาต้องยื่นคำร้องแสดงความจำนงค์ต่อสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนนักศึกษา โดยผ่านครูผู้สอนหรือครูประจำกลุ่ม หรืออาจารย์ประจำกลุ่มว่าจะทำกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่ายประเภทใด ในภาคเรียนใดพร้อมกับการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน เพื่อเสนอขออนุมัติต่อหัวหน้าสถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ในช่วงเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่นักศึกษามีความจำเป็นต้องไปทำกิจกรรมการพบกลุ่ม แบบเข้าค่ายกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายตามหลักการหรือแนวทางที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด หรือให้การรับรอง นักศึกษาต้องแสดงความจำนงค์ต่อสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเรียนไว้ และต้องได้รับอนุญาตทั้งจากสถานศึกษา หรือหน่วยจัด ฯ และหน่วยงานที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายดังกล่าว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม

1. สามารถนำกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้
2. ช่วยทำให้มนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้
3. ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการกลุ่ม การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและสามารถนำหลักการนี้ไปใช้แก้ปัญหาของชุมชนหรือสังคมได้
4. ตระหนักถึงความสำคัญของศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี จนพร้อมที่จะอนุรักษ์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังต่อไป
5. ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน สังคม และพร้อมที่จะช่วยกันพัฒนาชุมชนและสังคมให้ดีขึ้น

5. การเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

นักศึกษาที่จะขอเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตต้องมีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาพร้อมหลักฐาน ดังนี้

(กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2538 : 5-6)

5.1 เป็นผู้ที่มิประสพการการทำงานเนิ่นการทำงานเพื่อส่วนรวมมาแล้วไม่น้อยกว่า

9 เดือน

4.2 การเข้าร่วมกิจกรรมที่พัฒนา หรือนำเพื่อประโยชน์ให้กับชุมชนหรือ สังคมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 58 ชั่วโมง

5.3 การเข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรม หรือเข้าค่ายลักษณะต่างๆ ที่สถานศึกษา เห็นชอบมาแล้วไม่น้อยกว่า 58 ชั่วโมง

สำหรับการนับชั่วโมง สามารถนำชั่วโมงจากข้อ 2 และ ข้อ 3 มานับรวมกันได้และหลักฐานใดที่เคยนำมาเทียบโอนแล้วจะนำมาใช้อีกไม่ได้ กรณีที่ใช้หลักฐานเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน เป็นการทำงานเพื่อส่วนรวม ถ้าเคยนำมาเทียบโอนแล้ว เมื่อเทียบโอนในระดับที่สูงขึ้น ต้องมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนางานหรือกิจกรรมเพิ่มเติม และสำหรับกรณีที่ใช้หลักฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหรือนำเพื่อประโยชน์ให้กับชุมชนหรือสังคม ถ้าเคยนำมาเทียบโอนแล้ว เมื่อเทียบโอนในระดับที่สูงขึ้น ต้องมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนา หรือ ปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

เกณฑ์การประเมินค่าหน่วยกิจกรรม

การประเมินผลกิจกรรม เป็นหน้าที่ของครูประจำกลุ่มและคณะกรรมการที่สถานศึกษามอบหมาย โดยตีค่าเป็นหน่วยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แนวคิดในการพิจารณาประเมินให้ค่าหน่วยกิจกรรม ดังนี้

1. ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ

- คนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์หรือได้รับการบริการจากกิจกรรมที่ทำ
- ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพชีวิตทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง
- ตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศ

2. การมีส่วนร่วมกับประชาชน

- ชุมชนและสังคมเห็นความสำคัญ และ ร่วมมือสนับสนุนเช่น จากผู้มีประสบการณ์ ความรู้ ความคิด แรงงาน เครื่องจักรกล อุปกรณ์ ทุนดำเนินการ

3. ระดับความยากง่ายในการดำเนินงาน

- ใช้ทุนมาก กำลังแรงงานมาก ใช้ความคิดสูงขึ้นตอนดำเนินงานลับซับซ้อน
- จำนวนผู้เรียนเหมาะสมกับโครงการ

4. การส่งเสริมกระบวนการกลุ่ม

- ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน การระดมพลังสมอง การประสานงาน

การแบ่งงาน

5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

- ทำกิจกรรมทันเวลาที่กำหนด ระยะเวลาในการดำเนินงานเหมาะสมกับงาน

6. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม

-ใช้บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนเป็นไปอย่างประหยัด และนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ขนาดของโครงการ

โครงการที่จัดทำในกิจกรรม การพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบ่งออกเป็น 4 ขนาดตามความยากง่ายของโครงการ คือ

- โครงการขนาดเล็ก มีค่าเท่ากับ 6 หน่วยกิจกรรม (ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง)
- โครงการขนาดกลาง มีค่าเท่ากับ 12 หน่วยกิจกรรม (ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง)
- โครงการขนาดใหญ่ มีค่าเท่ากับ 24 หน่วยกิจกรรม (ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง)
- โครงการขนาดพิเศษ มีค่าเท่ากับ 42, 48 หน่วยกิจกรรม (ไม่น้อยกว่า 42, 48

ชั่วโมง) (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2535 : 79)

หลักการเลือกโครงการที่จะปฏิบัติ

นักศึกษาจะเลือกโครงการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมทั่วไป หรือแบบเข้าค่ายนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ ต่อไปนี้

1. เป็นโครงการที่ใช้กระบวนการกลุ่ม โดยมีประชาชนเข้าร่วมสนับสนุนดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน
2. เป็นโครงการที่ใช้หลักการประสานงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแบบพึ่งพาตนเอง และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมส่วนรวม และ ประชาชน
3. เป็นโครงการที่นำไปสู่ การแก้ปัญหา ส่งเสริม สนับสนุน หรือกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น
4. เป็นโครงการที่ผ่านการพิจารณา วิเคราะห์จากกลุ่ม ให้สามารถนำไปดำเนินการได้
5. เป็นโครงการที่ได้ปรึกษาหารือ และได้รับการรับรองจากสถานศึกษา
6. เป็นโครงการที่ไม่มีค่าตอบแทนใดๆ สำหรับนักศึกษา แต่ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และนักศึกษาผู้รับผิดชอบจะได้จำนวนหน่วยกิจตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ
7. เป็นโครงการที่ส่งเสริมการ นำความรู้จากการเรียนไปประยุกต์ ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

กิจกรรมค่ายพักแรม

คำว่า “ค่าย” (camp) มาจากภาษาละตินว่า “campus” ตรงกับคำว่า “Field” หมายถึงบริเวณทุ่งนา หรือที่โล่งแจ้ง (Encyclopedia Britannica) ในสมัยโบราณจะใช้เฉพาะทางทหารเท่านั้น ต่อมาพลเรือนได้นำมาใช้ในลักษณะที่หมายถึง การออกไปนอกร้านเพื่อพักค้างแรมหรือใช้ชีวิตในที่โล่งแจ้งหรือป่าในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ จนถึงปัจจุบัน ได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดค่ายอย่างเป็นระบบมากขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2541:1-13)

หลายหน่วยงานได้ให้ความหมายของคำว่า “ค่าย” ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้
พจนานุกรม ฉบับของราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2535 ได้ให้ความหมาย ของคำว่า “ค่าย” หมายถึง ที่พักแรมทหารหรือลูกเสือ ฝ่ายหรือพวก เช่น ค่ายตะวันตก หรือฝ่ายประชาธิปไตย

สมาคมค่ายพักแรมแห่งสหรัฐอเมริกา ให้ความหมายว่า “ค่าย” เป็นแหล่งสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางการศึกษา ในบรรยากาศการใช้ชีวิตร่วมกันกลางแจ้ง โดยอาศัยทรัพยากรจากสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติรอบตัว เป็นเครื่องช่วยพัฒนาสติปัญญา ร่างกาย สังคม และจิตใจ ภายใต้การแนะนำช่วยเหลือจากผู้นำที่ได้รับการฝึกมาแล้ว

โลลีย์ (Lyle Betty , 1947) สรุปว่า ค่ายพักแรมที่มีการจัดระเบียบแล้ว จะมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ การใช้ชีวิตเป็นกลุ่ม สันทนาการ การศึกษา ชีวิตกลางแจ้ง และการปรับตัวทางสังคม

สภาสังคมสงเคราะห์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (National Social Welfare Assembly) (อัจฉริยธีรเนตร, 2538:18) กล่าวว่า การอยู่ค่ายพักแรมที่จัดระเบียบแล้ว หมายถึง การจัดประสบการณ์ในทางสร้างสรรค์และในทางการศึกษาของการใช้ชีวิตร่วมกันของชาวค่ายเป็นกลุ่มเป็นคณะนอกเมือง (out of doors) ซึ่งเป็นการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการแนะนำของผู้นำที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้วโดยเฉพาะ

จากนิยามดังกล่าว อาจสรุปได้สั้น ๆ ว่า

ค่าย (Camp) หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลไปใช้ชีวิตร่วมกันในบริเวณแห่งใดแห่งหนึ่งอาจเป็นที่โล่งแจ้งหรือนอกเมือง หรือที่เหมาะสมอื่น ๆ ในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ภายใต้คำแนะนำของผู้นำค่ายที่ได้รับการฝึกมาแล้ว

การจัดค่าย หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เข้าค่ายหรือชาวค่าย ได้เกิดการเรียนรู้หรือได้ประสบการณ์ด้านการศึกษา การทำงาน การสันทนาการ การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นคณะ ในสถานที่ที่เหมาะสมแห่งใดแห่งหนึ่ง อาจเป็นที่โล่งแจ้งหรือนอกเมือง โดยนำเอาทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์โดยมีผู้นำค่ายซึ่งผ่านการฝึกอบรมหรือมีความรู้โดยเฉพาะเป็นผู้ดำเนินการ

องค์ประกอบของค่ายพักแรม (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2541:2)

องค์ประกอบของค่ายโดยทั่วไป ประกอบด้วยกิจกรรมใน 5 ลักษณะ ผนวกเข้าด้วยกันได้แก่

1. การใช้ชีวิตร่วมกันเป็นคณะหรือกลุ่ม
2. สันทนาการ
3. การศึกษา
4. การใช้ชีวิตกลางแจ้งหรือที่เหมาะสมอื่น ๆ
5. การปรับตัวทางสังคม

วัตถุประสงค์การจัดค่าย พักแรม

โดยทั่วไป ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดค่ายดังนี้

1. เพื่อให้ชาวนาค่ายแต่ละคนได้ร่วมกิจกรรมค่ายด้วยความสนุกในสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่ปลอดภัย และการดูแลที่ถูกต้อง
2. เพื่อกระตุ้น ส่งเสริมให้เกิดความรู้และทักษะจากกิจกรรมต่างๆ ภายในค่ายซึ่งจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป
3. เพื่อช่วยให้ชาวนาค่ายมีความปลอดภัย และมีสุขภาพสมบูรณ์ โดยเน้นการสร้างสุขนิสัยประจำวัน ทักษะในการป้องกันภัย โดยการเปิดโอกาสให้ชาวนาค่ายพัฒนาร่างกายให้แข็งแรง มีความคล่องแคล่วและอดทน ปราศจากสภาวะจิตใจที่กังวล
4. เพื่อช่วยให้เกิดความรู้สึกรักถิ่นเคยและเป็นส่วนหนึ่งกับธรรมชาติ สามารถเข้าใจและซาบซึ้งในธรรมชาติรอบกาย โดยพยายามเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่ต้องพึ่งพาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และก่อให้เกิดความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ตลอดจนให้สามารถเพิ่มพูนทักษะพื้นฐานของการอยู่ค่าย
5. เพื่อพัฒนาความเข้าใจในค่านิยมถูกต้อง โดยเข้าใจถึงความเป็นเพื่อนที่แท้จริงเข้าใจและประทับใจความสวยงามตามธรรมชาติ เข้าใจและยอมรับบุคคลอื่นที่แตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม
6. เพื่อพัฒนาบุคคลโดยการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้ โดยเน้นการยอมรับบุคคลอื่น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจและรับผิดชอบต่อส่วนรวมดีขึ้น

ลักษณะของวัตถุประสงค์ของค่ายพักแรมที่ดี (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2541:6)

1. ต้อง SMART ได้แก่
 - เป็นไปได้ (Sensible)
 - สามารถวัดผลได้ชัดเจน (Measurable)

- ทำให้เกิดความสำเร็จได้ (Attainable)
- มีเหตุมีผล (Reasonable)
- กำหนดเวลาชัดเจน (Time)

2. มีความยืดหยุ่น (Flexibility)

3. มีความท้าทาย (Challenging)

4. มีขอบเขตชัดเจน (Limitation)

ข้อควรคำนึงในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดค่าย

การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเข้าค่ายแต่ละครั้ง ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความต้องการของผู้เข้าค่าย
2. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและต้องการประกันและแก้ไข
3. การระดมสมองของผู้เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วม
4. ความคาดหวังของผู้ปกครองผู้เข้าค่าย
5. ความคาดหวังขององค์กรหน่วยงานผู้เข้าค่าย
6. แนวโน้มของสภาพปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้น

ข้อดีและข้อจำกัดของค่าย

ข้อดี

1. การจัดค่ายมีเป้าหมายเดียวและเฉพาะเจาะจง ไม่มีโครงสร้างการบริหารที่ซับซ้อน
2. การจัดค่ายเปิดโอกาสให้ชาวค่ายได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ภายใต้บรรยากาศ

กลางแจ้งแวดล้อมด้วยธรรมชาติ

3. การจัดค่ายเปิดโอกาสให้ชาวค่ายมีส่วนร่วมเต็มที่

ข้อจำกัด

1. การจัดค่ายไม่มีโปรแกรม กิจกรรมหรือพี่เลี้ยงหรือผู้นำที่มีประสบการณ์การบริหารที่มีประสิทธิภาพพอ

2. ช่วงเวลาการจัดค่ายสั้นเกินไป ชาวค่ายไม่สามารถปรับตัวได้ทัน

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ พบว่ากิจกรรมค่ายมีคุณค่าต่อบุคคลด้านต่างๆ กล่าวคือผู้ผ่านการเข้าค่ายจะมีความรู้ ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ขึ้น มีการปรับตัว และความสามารถทางสังคมดีขึ้น มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงขึ้น เจตคติที่ดีขึ้น มีคุณลักษณะพึงพาตนเอง ความเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจในตนเอง และด้านมโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็นไปในทางบวกมากขึ้น

ประเภทของค่าย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2541:4)

การแบ่งประเภทของค่ายอาจพิจารณาได้ 2 ลักษณะคือ

ก. การแบ่งค่ายโดยพิจารณารูปแบบการบริหารองค์กร

การพิจารณาค่ายจากรูปแบบการจัดระเบียบบริหารและแหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายนั้น สามารถแบ่งค่ายออกเป็น 3 แบบคือ

1. ค่ายเอกชน เป็นการจัดค่ายของเอกชน ซึ่งหาค่าใช้จ่ายเอง ทั้งนี้มุ่งหวังกำไรหรือไม่ก็ได้

2. ค่ายพักแรมที่มีระเบียบแบบแผนของสมาคม เป็นค่ายที่จัดโดยสมาคมกึ่งเอกชน กึ่งการกุศล ค่าใช้จ่ายหลักมาจากการรับบริจาคหรือรายได้อื่น ๆ ที่ไม่ได้มุ่งหวังกำไรเช่น ค่ายสมาคม YMCA หรือ YWCA ค่ายโบสถ์ เป็นต้น

3. ค่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เป็นค่ายที่ได้รับค่าใช้จ่ายมาจากงบประมาณแผ่นดิน เช่นค่ายเยาวชนสัมพันธ์ ที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้นมาจากการยึดหลักการจัดระเบียบบริหาร และที่มาของงบประมาณ

ข. การแบ่งค่ายตามลักษณะของค่าย

1. ค่ายพักแรมแบบเดินทาง (Travel Camps) เป็นค่ายพักแรมที่เน้นการเดินทางเป็นสำคัญโดยไปเป็นกลุ่มจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง ใช้ระยะเวลาตั้งแต่ 2 วันไปจนถึง 2 เดือน อาจเดินทางโดยรถยนต์ เรือยนต์ เรือพาย เดินม้า เดินเท้า เพียงอย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ได้ ค่ายพักแรมประเภทนี้จะเป็นการสำรวจ และแสวงหาสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติเสียเป็นส่วนใหญ่

2. ค่ายกลางวัน (Day Camps) เป็นค่ายที่ทำกิจกรรมเฉพาะเวลากลางวันโดยมาร่วมกิจกรรมในเวลาเช้า และในเวลาเย็นก็แยกย้ายกันกลับบ้าน ค่ายพักแรมจึงอยู่ไม่ห่างไกลจากบริเวณที่อยู่อาศัย แต่ก็มีเปลี่ยนสถานที่ออกไป ห่างจากตัวเมืองบ้าง โดยอาจจะนำอาหารจากบ้านมารับประทานร่วมกันในมื้อกลางวัน หรืออาจจะทำกันขึ้นเองก็ได้ ในบางครั้งอาจจะมีการพักค้างแรมร่วมกันบ้าง มักใช้เวลาทำกิจกรรม ตั้งแต่ 1-2 สัปดาห์ จุดมุ่งหมายของค่ายกลางวันก็คือการเตรียมทักษะ สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมที่อยู่ประจำการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายกลางคืน จึงเป็นการช่วยทดสอบว่าชาวค่ายพร้อมที่จะจากครอบครัวไปอยู่ร่วมกับคนอื่นได้หรือไม่เพียงใด

3. ค่ายพักแรมถาวร (Resident Camps) เป็นค่ายพักแรมที่มีทั้งระยะยาว และระยะสั้น หลักการสำคัญคือชาวค่าย คณะพี่เลี้ยงที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ จะพักอาศัยอยู่ร่วมกัน ตลอดระยะเวลาของการจัดกิจกรรมค่าย ค่ายพักแรมถาวรมีลักษณะคล้ายคลึงกับชุมชนเล็กๆ ที่มีหน่วยต่างๆ ของชุมชนอยู่ครบครัน มีบ้านพักอาศัย มีเพื่อนบ้าน โรงครัว ร้านค้า หน่วยพยาบาล ห้องซักล้าง หน่วยรักษาความปลอดภัย โดยมีกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ที่จัดโปรแกรมไว้อย่างมีระเบียบแบบแผน ชาวค่ายพักแรมที่

มีชีวิตร่วมกัน 2-8 สัปดาห์ จะพบว่าตนเองนั้น จะเหมือนชาวชุมชนคนหนึ่งที่มีเพื่อนบ้านที่สนิทสนมคุ้นเคยดีพี่น้องท่ามกลางสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ

การเลือกสถานที่จัดค่าย

การเลือกสถานที่จัดค่ายควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ลักษณะทางด้านความสวยงาม ค่อนข้างจะเป็นรูปธรรม ความสวยงามของค่ายจะช่วยทำให้การพัฒนาตามเป้าหมายเป็นไปง่ายกว่า การเลือกสถานที่ควรจะเป็นสัดส่วนห่างจากเสียงรบกวนและไม่อยู่ท่ามกลางความวุ่นวายของสังคมเมือง ควรมีต้นไม้ ป่าเขา หรือแหล่งน้ำ

2. ลักษณะประโยชน์ใช้สอย ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ให้เป็นที่พัก ที่จัดกิจกรรม ควรอยู่ติดกับบริเวณอื่นที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ เช่น ภูเขา ทะเล หมู่เกาะ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆไม่ควรอยู่ห่างไกลชุมชน ตลาดสด สถานที่ราชการ หรือโรงพยาบาลในกรณีที่ต้องจำเป็นต้องใช้บริการ การเดินทางเข้าออกจากค่ายพักแรมควรสะดวกพอสมควร ระยะเวลาเดินทางโดยรถยนต์จากค่ายถึงหน่วยงานไม่ควรเกินกว่า 3 ชั่วโมง สำหรับในแง่ของความปลอดภัย สถานที่จัดค่ายจะต้องไม่น่ากลัว หรือล่อแหลม หรืออยู่ในสถานะเสี่ยงจนควบคุมความปลอดภัยไม่ได้

การกำหนดวัสดุอุปกรณ์

อุปกรณ์มีความจำเป็นในการจัดค่าย อุปกรณ์เป็นสื่อในการเรียนรู้ ทำให้เกิดทักษะอย่างรวดเร็ว สามารถรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส การแบ่งประเภทวัสดุอุปกรณ์อาจแบ่งได้ดังนี้

1. อุปกรณ์พื้นฐานสำหรับที่พัก เช่น ตู้นั่ง โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องนอน ฯลฯ ผู้จัดจะต้องเตรียมให้พร้อม ในกรณีจะต้องจัดค่ายเอง หากไปดำเนินการจัดค่ายในสถานที่ที่มีที่พักอุปกรณ์เหล่านี้ก็ไม่จำเป็นต้องจัดหา เพียงแต่สำรวจความพร้อมความเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ชาวค่ายตามความจำเป็น การจัดค่ายบางกรณีมีการใช้เต็นท์ ผู้จัดต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมเช่นกัน

2. อุปกรณ์สำนักงาน เป็นอุปกรณ์ ทำเตรียมสนับสนุนการจัดค่าย เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ ปากกา กระดาษ แผ่นใส กรรไกร ฯลฯ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเอกสาร

3. อุปกรณ์เพื่อการจัดกิจกรรม เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรม เช่นการจัดค่ายวิทยาศาสตร์ อุปกรณ์ควรมีหลอดแก้ว หลอดทดลอง น้ำยาเคมี หรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่จำเป็น

ลักษณะของค่ายพักแรมที่ดี

ไม่ว่าจะเป็นค่ายแบบใด หรือตั้งอยู่ในสถานที่ใด ก็ตาม ค่ายพักแรมจะมีลักษณะเหมือนกัน อยู่ 6 ประการคือ

1. สภาพทางธรรมชาติ ค่ายพักแรมจะต้องมีสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ อาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ริมทะเล เกาะ ภูเขา หรือริมทะเลสาบก็ได้

2. มีโครงสร้างของค่ายพักแรม ที่ประกอบด้วยสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจจะสมบูรณ์แบบหรือเป็นแบบที่ง่าย ๆ ก็ได้

3. การให้ความสำคัญเรื่องการดูแลเอาใจใส่ชาวค่ายด้านสุขภาพ และความปลอดภัย

4. มีนโยบายและวิธีการบริหารค่ายพักแรม ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

5. มีการวางแผนในการจัดค่ายและกิจกรรมสำหรับชาวค่าย

6. มีเจ้าหน้าที่และผู้นำค่ายที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ในการดำเนินงานค่ายให้สำเร็จตามเป้าหมายหลักในการบริหารค่ายพักแรม

การบริหารค่ายพักแรมในปัจจุบัน จะเริ่มจากการตั้งเป้าหมาย ผู้จัดการกิจกรรมจะต้องพยายามทุกวิถีทางให้เป้าหมายของค่ายสัมฤทธิ์ผล ด้วยการให้กลุ่มสมาชิกของค่ายมีการพัฒนาขึ้น ตั้งแต่ผู้อำนวยการไปจนถึงชาวค่าย ผู้จัดการจะต้องมีบทบาทในการสร้างเสริมความสามารถของสมาชิกทุกคนในค่าย ให้แต่ละคนมีบทบาทและมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่ในงานของตนเอง เจ้าหน้าที่จะต้องเตรียมทุกอย่างให้พร้อม รวมทั้งจัดเตรียมสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก พร้อมกับรับผิดชอบแก้ไขปัญหาคัดข้อจำกัดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ในการบริหารงานที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และผู้จัดการจะต้องพยายามพัฒนาวิถีชีวิตตามระบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในค่ายด้วย เพราะความเข้าใจและการมีประชาธิปไตยจะไม่สามารถกระทำได้เพียงโดยการบอกกล่าว แต่จะต้องฝึกหัดฝึกฝน ในสถาบันที่เป็นประชาธิปไตยด้วย

กระบวนการบริหารค่าย ประกอบด้วย การตั้งเป้าหมาย การวางแผนงาน การจัดองค์กร การดำเนินงาน การติดตามงาน การวัดและการประเมินผล ซึ่งอาจสรุปได้เป็นวงจร ดังนี้

ภาพประกอบ 4 : แผนภูมิวงจรการบริหารค่าย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2538 : 5)

วงจรการบริหารงานดังกล่าวข้างต้น จะทำให้การจัดค่ายพักแรมสามารถพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ กล่าวคือ เมื่อมีการตั้งเป้าหมายการจัดและมีการงานแผนงานเป็นขั้นตอนในทุกด้านแล้ว จึงดำเนินการโดยการติดตาม ควบคุมให้เป็นไปตามแผนงานอย่างใกล้ชิด ภายหลังเมื่อมีการจัดและประเมินผลแล้ว ข้อดีและข้อเสียของการจัดค่ายดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนค่ายพักแรมให้เหมาะสมดีขึ้นในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

ขอบข่ายกิจกรรมค่าย

มีกิจกรรมจำนวนมากและหลากหลาย ที่ผู้จัดสามารถเลือกให้เหมาะสมกับเป้าหมาย รูปแบบ ค่ายพักแรมที่ต้องการ ขอบข่ายกิจกรรมต่างๆ มีดังนี้

1. เกม มีบทบาทมากในการจัดค่ายพักแรมแบ่งตามลักษณะการใช้ได้ดังนี้

- เกมสร้างความสัมพันธ์ เช่น เกมละลายน้ำแข็ง หรือเกมละลายพฤติกรรม เกมจำชื่อ เกมสัมผัส เกมกระบวนกรกลุ่ม
- เกมการละเล่นพื้นเมือง เป็นการละเล่นพื้นบ้านในเขตภาคต่างๆ มีเล่นกันมาแบบไม่เป็นที่ทางการ เช่น มอญซ่อนผ้า รีๆช้าๆสาร สะบ้า เป็นต้น
- เกมสำหรับการนำไปสู่ความเข้าใจในวิชาการ หรือใช้ในการฝึกอบรม ปัจจุบันมีการพัฒนาเกมเพื่อถ่ายทอดหลักการต่างๆ ตามเป้าหมายการฝึกอบรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สนุกไม่เครียด เช่น เกมการบริหาร เกมแก้ปัญหา
- เกมนำไปสู่กีฬาใหญ่ เช่น แอนด์บอล บาสเก็ตบอล ฟุตบอล
- เกมเบ็ดเตล็ด เช่น หมากฮอส สกา ไพ่ เกมเศรษฐี สแครบเบิ้ล

2. กีฬา กิจกรรมกีฬาที่ใช้ในค่ายพักแรม สามารถจัดกีฬาได้ทุกประเภทที่เหมาะสมกับลักษณะค่ายแบ่งเป็น 2 ลักษณะ

- กีฬาในร่ม ได้แก่ หมากฮอส สกา บริดจ์ ยกน้ำหนัก แอโรบิก ปิงปอง และแม้แต่ว่า กีฬาใหญ่ๆ บาสเก็ตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน ก็เป็นกีฬาในร่มถ้ามีสนามในอาคาร
 - กีฬากลางแจ้ง ได้แก่ วู้ดวู้ด วายน้ำ บาสเก็ตบอล ฟุตบอล เป็นต้น
- ปกติกีฬาในค่ายพักแรม มักจะจัดกีฬาที่ไม่ค่อยได้มีโอกาสเล่นในชีวิตประจำวัน หรือในโรงเรียน เช่น ฮ็อกกี้กลางแจ้ง เดนนิชบอล (โยนลูกตีด้วยไม้ เล่นเหมือนซอฟบอล) วอลเลย์บอลทราย หรือชายหาด แรลลี่

3. ศิลปะ กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่ใช้ได้ดี ในลักษณะค่ายพักแรมที่เน้นการริเริ่มสร้างสรรค์ของชาวค่าย กิจกรรมศิลปะรวมถึงศิลปะประดิษฐ์ และทัศนกรรมด้วย นอกจากนี้กิจกรรมศิลปะยังสามารถนำไปรวมกับกิจกรรมอื่น เพื่อให้น่าสนใจยิ่งขึ้น เช่นการวาดภาพตามคำบอกเล่า การเขียนลายเส้นตามเสียงเพลง หรือปิดตาวาดภาพ เป็นต้น

4. การแสดง กิจกรรมการแสดงสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

- การแสดงละคร ให้คิดเองหรือให้แสดงละครตามหัวข้อกำหนด เช่น กำหนดอุปกรณ์ให้ หรือเนื้อเรื่องให้ เป็นต้น

- นาฏศิลป์ เป็นการแสดงประจำชาติต่างๆ เช่นการแสดงโขน ละครนอก ละครใน

- การเดินร่า เช่น การเดินร่าพื้นเมือง การเดินร่าสมัยใหม่ ร่าไทย ร่าวง

5. ดนตรี กิจกรรมดนตรีกับค่ายพักแรมเป็นของกลุ่มกัน สามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

- การร้องเพลง เช่น การร้องเพลงแบบกลุ่ม หรือการประกวดร้องเพลง

- เครื่องดนตรี การใช้เครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เช่น ขลุ่ย ซอ กีตาร์ กลอง และการสอนดนตรีชนิดต่างๆ

กิจกรรมดนตรีในค่ายพักแรม เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทางด้านอารมณ์ และการสร้างบรรยากาศได้เป็นอย่างดี เช่นเพลงสนุกสนาน เพลงประกอบท่าทาง เพลงสอนใจ และเพลงลา เป็นต้น

6. วรรณกรรม กิจกรรมด้านวรรณกรรมสามารถนำไปใช้ในค่ายพักแรม โดยเป็นจุดเน้นหรือแทรกในกิจกรรมต่างๆ ได้ตลอดเวลาเช่น

- การอ่าน อาจเป็นมุมหนังสือ หรือห้องสมุดค่าย

- การฟัง ฟังวิทยุ ฟังคนพูด ฟังเรื่องที่น่าสนใจ ฟังจากเทป

- การพูด จัดให้มีการแสดงออก เช่น มีกิจกรรมได้วาที ขอวาที อภิปราย

- การเขียน เขียนบันทึกกิจกรรมค่ายประจำวัน (ไดอารี่ค่าย) เขียนบันทึกเขียนกลอน

- กิจกรรมพิเศษ เป็นสัปดาห์วรรณกรรม มหกรรม

7. งานอดิเรก กิจกรรมงานอดิเรก มีมากมายหลายประเภท ซึ่งสามารถนำมาใช้ในค่ายดังนี้

- ประเภทสะสม เช่น สะสมแสตมป์ สะสมใบไม้ (ที่ตายแล้ว) สะสมเหรียญ ก้อนหินรูปร่างต่างๆ

- ประเภทตกแต่ง เช่น ตกแต่งบ้าน ตกแต่งค่าย งานปาร์ตี้

- การทำสวน เช่นปลูกผักสวนครัว ปลูกต้นไม้ ทำสวนหย่อม

- ถ่ายรูป

- เล่นกล

- ทำอาหาร ทำขนม

- ตัดเสื้อ ตัดผม

งานอดิเรกในค่ายพักแรม ส่วนใหญ่จะจัดขึ้นในเวลาว่าง

8. กิจกรรมกลางแจ้ง(Outdoor Education)

- ค่ายแรมนอกค่าย

- ปิกนิก บาบิกว จัดปาร์ตี้ สังสรรค์
- เดินป่า Hiking ทั้งกลางวันและกลางคืน
- ส่องสัตว์ ดูนก ศึกษาธรรมชาติ

9. ทักษะศึกษา

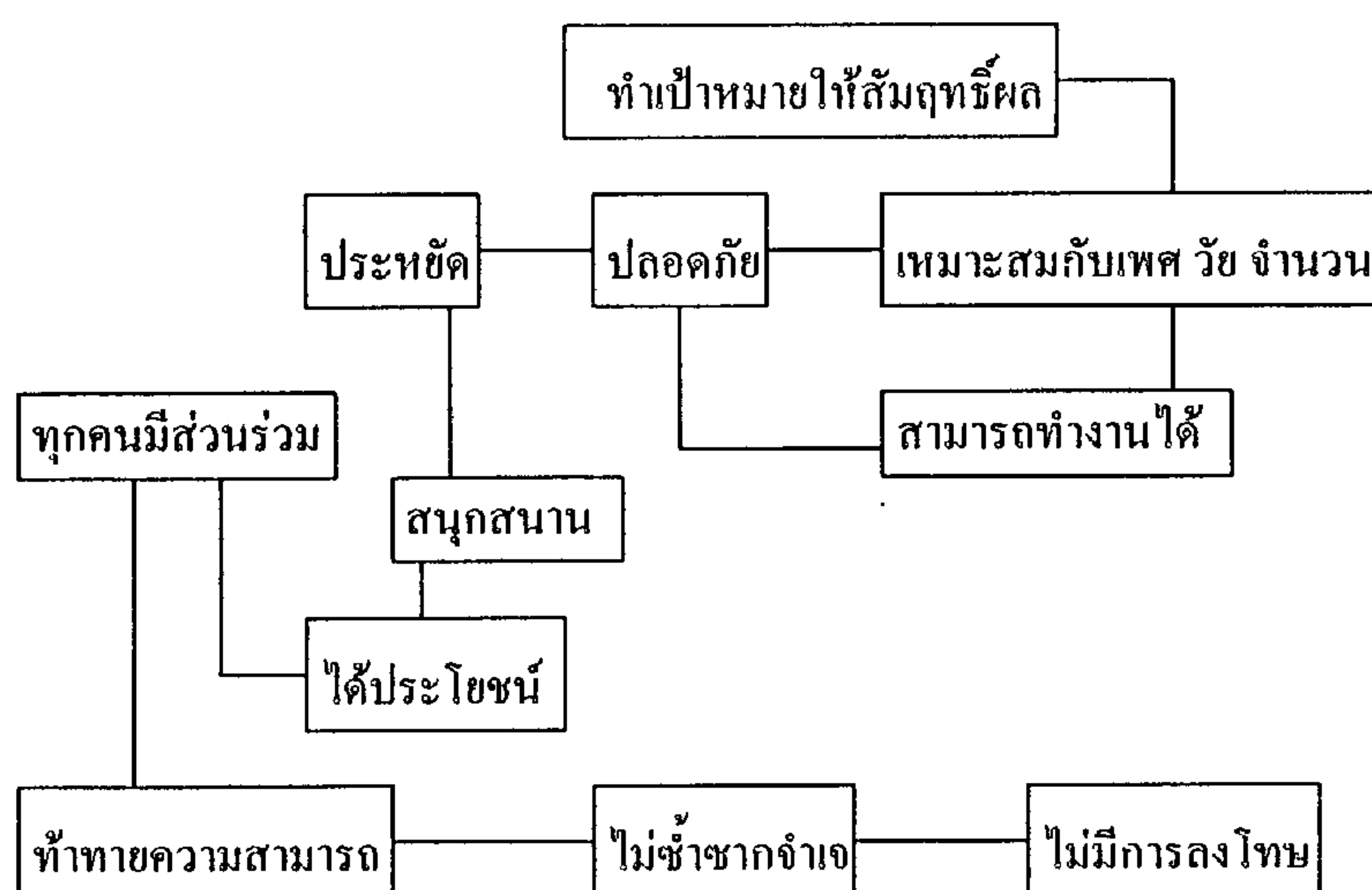
- ทำงานในสถานประกอบการต่างๆ
- เชื่อมชมสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ทางศาสนา
- การเชื่อมโยงชุมชน เช่น ชุมชนในพื้นที่ที่ตั้งค่ายอยู่

10. กิจกรรมทางสังคม เช่น กิจกรรมอาสาสมัครในงานต่างๆ ในค่าย เป็นสมาชิกของชมรมอาสาสมัครพัฒนาค่าย อาสาเป็นพิธีกร อาสาเป็นผู้จับเวลา เป็นต้น

12. กิจกรรมพิเศษ เช่น อาจจัดเป็นวันพิเศษ ช่วงพิเศษในค่ายพักแรม ได้แก่

- วันพิเศษ ตามประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันปีใหม่
- กิจกรรมตามประเพณีศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันถือศีลออก วันคริสต์มาส เป็นต้น
- กิจกรรมที่ริเริ่มขึ้นใหม่ เช่น วันน้ำหมดโลก วันเทศกาลอาหารนานาชาติ เป็นต้น

อาจสรุปได้ว่า การเลือกกิจกรรมค่ายควรเลือกจัดกิจกรรมนันทนาการ เสริมกับความรู้มากที่สุด เพราะกิจกรรมนันทนาการจะทำให้กลุ่มเป็นหน่วย สนใจและตั้งใจ เมื่อผนวกความรู้เข้าไปด้วย จะทำให้การจัดกิจกรรมไม่เป็นที่น่าเบื่อหน่าย แต่กลับจะทำให้เกิดความเพลิดเพลิน และได้รับความรู้ไปพร้อมกันด้วย ดังนั้น ผู้จัดค่ายต้องมีการเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและรูปแบบค่ายพักแรมที่ต้องการ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์การเลือกกิจกรรมค่ายพักแรมดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 5 : หลักเกณฑ์การเลือกกิจกรรมค่ายพักแรม (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2538 : 39)

บุคลากรค่ายพักแรม

การจัดค่ายจะมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง ไปในทางที่เรียกว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับบุคลากรค่ายเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลดังนี้

ผู้อำนวยการค่าย (Camp Director) เป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการบริหารงานกิจกรรมค่ายให้เป็นไปตามนโยบายและอำนวยความสะดวกในการจัดค่าย มีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุมค่าย ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนการจัดค่ายในด้านต่างๆ ทุกรูปแบบ

เจ้าหน้าที่สนับสนุนกิจกรรม เป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้กับการจัดค่าย ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เกิดความคล่องตัว ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเงิน อาคารสถานที่ อาหาร สุขภาพอนามัย การบริการค่าย

ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรม เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำกิจกรรมเฉพาะด้าน เช่น ว่ายน้ำ ค่ายพักแรม ธรรมชาติ กีฬา เกม ศิลปะประดิษฐ์ ดนตรี ฯลฯ มีหน้าที่ดำเนินการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ชาวค่าย

ผู้ประสานงานค่าย เป็นผู้ที่ประสานงานให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ระหว่างฝ่ายต่างๆ ในค่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการจัดค่าย

ผู้นำค่าย เป็นผู้นำกลุ่มซึ่งได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะสำหรับการจัดค่าย เปรียบเสมือน ครู พี่ พ่อ แม่ และเพื่อนของชาวค่าย เป็นผู้ที่จะเป็นตัวอย่างและแนะนำอบรมให้เยาวชนประพฤติปฏิบัติไปตามเป้าหมายได้ ดังนั้น ผู้นำค่ายที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เข้าใจถึงพฤติกรรมและพัฒนาการของชาวค่ายเป็นอย่างดี ผู้ที่ทำงานค่ายจะต้องรักการทำงานกับเด็ก หรือเยาวชนมีแรงจูงใจ มีความเฉลียวฉลาด ในการแก้ปัญหาชาวค่าย
2. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความสามารถทำงานกับคนอื่น และมีทักษะในการติดต่อสื่อสารได้เป็นอย่างดี
3. ชอบเป็นผู้นำเยาวชน
4. มีความรู้ทักษะในการทำงานค่าย รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม

การจัดค่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย จะต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดี ต้องมีขั้นตอนในการจัดการเช่นเดียวกับการบริหารจัดการทั่วไป โดยเริ่มจากการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล

ในทุกขั้นตอน ผู้เกี่ยวข้องในการจัดค่ายจะต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสร้างความร่วมมือทำงานเป็นทีมเดียวกัน ดังรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน(PLANNING)

1.1 การวางแผนงานถ่าย

1.1.1 การเตรียมโครงการถ่าย

- ศึกษาโครงการถ่ายจากที่เคยจัดภายในหน่วยงาน หรือต่างหน่วยงาน เพื่อนำเอาข้อดีของแต่ละถ่ายมาจัดใช้
- ตั้งเป้าหมายร่วมกันโดยให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม และมีหน้าที่รับผิดชอบ
- เขียนโครงการถ่าย (ดูตัวอย่างภาคผนวก)

1.1.2 รวบรวมและเตรียมเอกสาร

- รวบรวมเอกสารที่ใช้ในถ่ายทั้งหมด เช่นใบสมัคร ใบอนุญาต แผนที่การเดินทาง ข้อมูลการเดินทาง แบบประเมินผล แบบสำรวจสุขภาพ ฯลฯ
- จัดเตรียมเอกสารที่ระบุวิธีใช้เอกสารถ่ายทุกเรื่องไว้ให้พร้อม

1.1.3 ตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของถ่าย

- ตั้งเป้าหมายของงานถ่าย พร้อมจัดทำแผนการทำงานโดยละเอียด ระบุผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน
- จัดทำตารางเวลาให้มีทั้งกิจกรรมด้านวิชาการ นันทนาการ และกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

1.1.4 วางแผนกิจกรรมถ่าย

- วางแผนกิจกรรมถ่ายในแต่ละวันตามลักษณะของถ่ายที่จัด

1.2 การวางแผนบุคลากรถ่าย

1.2.1 จัดหาคนทำถ่าย

- อาจใช้บุคคลภายในหน่วยงานที่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีความถนัดเพื่อกำหนดหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ หรือจัดกันเองในหมู่คณะทำงาน
- รับสมัครคัดเลือกบุคลากรถ่ายทางไปรษณีย์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ (ดูตัวอย่างใบสมัคร ภาคผนวก)

1.2.2 อบรมคนทำงานถ่าย

- ให้การอบรมคนทำงานถ่าย โดยเฉพาะที่เลี้ยง เพราะเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดชาวค่ายมากที่สุด จึงต้องมีความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี

- อบรมบุคลากรด้านอื่นๆ อาจทำในรูปการประชุม หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม

1.2.3 จัดระบบการบริหารค่าย

- ให้มีการจัดระบบการบริหารค่าย โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรตามภารกิจในการจัดค่ายให้ชัดเจน

- จัดประชุมบุคลากรทุกฝ่ายให้รับทราบภารกิจล่วงหน้า
- มีการประชุมหารือในช่วงการจัดกิจกรรมค่ายเพื่อวางแผนงานเป็นระยะ

1.3 การวางแผนการจัดทรัพยากร

1.3.1 ด้านสถานที่

- สำรวจสถานที่จัดค่ายไว้ล่วงหน้า โดยตรวจเช็คทุกแง่มุม เช่น ด้านหอพัก ห้องน้ำ บริเวณรอบนอก ความสะอาด และความปลอดภัย เป็นต้น
- จัดทำสัญญาณการใช้สถานที่ (ถ้าจำเป็น)
- จัดทำป้ายบอกทางเป็นระยะ

1.3.2 ด้านอุปกรณ์

- สำรวจอุปกรณ์ที่มีอยู่ จัดหาต้นทุนให้เพียงพอกับสมาชิกที่มาเข้าค่าย เตรียมความพร้อม ทำความสะอาด และซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้
- สำรวจความต้องการใช้อุปกรณ์เบื้องต้น สำรวจราคาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกกิจกรรม

1.3.3 การบริหารงบประมาณ

- จัดทำงบประมาณค่าย ที่แสดงให้เห็นถึงที่มาของเงินเพื่อดำเนินงานค่าย และจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่างๆ
- จัดทำระบบบัญชีและการเงินในค่าย พร้อมทั้งจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องด้านการเงิน เพื่อวางแผนการใช้งบประมาณให้

เพียงพอ

ข้อควรคำนึงในการวางแผน

การวางแผนที่ดีควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ต้องเป็นแผนที่ตรง ซึ่งจะช่วยให้เป้าหมายสำเร็จได้จริง
2. ต้องเป็นแผนที่ท้าทาย จะทำให้มีความตั้งใจไปสู่จุดหมายได้ไม่ยาก
3. หากไม่มีข้อจำกัด ควรวางแผนร่วมกันระหว่างทีมงานค่าย

4. การวางแผนที่ดี ทำให้เป้าหมายสำเร็จไปมากกว่าครึ่ง แต่ควรระวังไม่ให้เป็นข้อจำกัดในการเข้าร่วมของชาวค่าย ในการแสดงความคิดเห็นหรือเปลี่ยนแปลงหากไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (IMPLEMENTING)

2.1 เตรียมพร้อมก่อนเริ่มงาน

2.1.1 เรื่องบุคลากร

- จัดประชุมแผนและบทบาทของบุคลากรแต่ละคน เพื่อเตรียมความพร้อม เช่น ทบทวนวิธีการนำกิจกรรม วิธีการต้อนรับชาวค่าย ตารางกิจกรรม ฯลฯ

- เรื่องสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ขานพาหนะ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 จัดทำ (CHECKLIST)

- เช็ครายการ เตรียมความพร้อมทุกด้านอีกครั้ง เพื่อความแน่นอน

(ตัวอย่าง CHECKLIST ก่อนเริ่มค่าย ดูภาคผนวก)

2.2 จัดระบบการควบคุมงาน

2.2.1 การควบคุมตามแผน

- จัดระบบคุมงาน เช่นวางแผนกิจกรรมล่วงหน้า วางแผนระหว่างดำเนินงาน

- จัดประชุมระหว่างเข้าค่ายเป็นครั้งคราว

2.2.2 จัดกิจกรรมค่าย

- ดำเนินการกิจกรรมในแต่ละวันตามแผนที่วางไว้ โยอาจมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

- ประเมินผลการจัดกิจกรรมค่ายวันต่อวัน เพื่อปรับปรุง แก้ไข และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

- ประสานงานฝึกอบรมพี่เลี้ยงเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มพูนทักษะการจัดกิจกรรมค่ายตามความเหมาะสม

2.2.3 จัดให้มีฝ่ายสนับสนุน

- เสริมความเข้มแข็งและความคล่องตัว เพื่อการสนับสนุนในทุกด้าน เช่น ด้านสถานที่ อาหาร สวัสดิการ เอกสาร และการเงิน

2.3 เตรียมพร้อมในการแก้ปัญหา

2.3.1 จัดระบบเพื่อการแก้ปัญหา

- จัดระบบรักษาความปลอดภัย เช่น (Buddy system) เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

- จัดระบบการดับเพลิง การเฝ้าระวังเรื่องพาหุ และอื่นๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้

2.3.2 จัดระบบช่วยแก้ปัญหาบุคลากร

- ใช้ระบบ (Feedback) เพื่อแก้ปัญหาการทำงานร่วมกันของบุคลากรค่าย
- จัดให้มีเวลาพัก

2.3.3 จัดระบบช่วยแก้ปัญหาการจัดกิจกรรม

- เตรียมกิจกรรมทดแทนในกิจกรรมที่คาดว่าจะจัดไม่ได้เนื่องจากสภาพปัจจัยทางภูมิอากาศไม่อำนวย เช่น เตรียมจัดกิจกรรมในอาคารไว้บ้าง กรณีที่จัดกิจกรรมข้างนอกไม่ได้หากฝนตก เป็นต้น

2.4 ข้อควรคำนึงในการดำเนินงานค่าย

ในช่วงการดำเนินงานค่ายหากพบว่า บุคลากรค่ายสามารถพัฒนาไปถึงขั้นทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างแท้จริงได้ จะช่วยให้การดำเนินการค่ายเป็นไปตามเป้าหมายได้เป็นอย่างดี การสื่อสารระหว่างกันจะเป็นไปอย่างโปร่งใสไหลลื่น การแก้ปัญหาก็จะทำได้อย่างรวดเร็วทันเวลา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล (EVALUATION)

3.1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ค่าย

3.1.1 ประเมินผลก่อนเริ่มค่าย (Pretest)

- การจัดทำแบบสอบถามชาวค่ายก่อนเริ่มค่าย เพื่อวัดผลดูว่าชาวค่ายมีพื้นฐานตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

3.1.2 ประเมินผลระหว่างค่าย

- ประเมินผลระหว่างค่าย โดยวิธีการตอบแบบสอบถาม หรือสังเกตพฤติกรรม

3.1.3 ประเมินผลหลังค่าย

- จัดทำแบบประเมินชาวค่ายเช่นเดียวกับ 3.1.1 เพื่อดูผลสัมฤทธิ์เป้าหมายค่าย

3.2 ประเมินผลวิธีการจัดค่าย

3.2.1 ประเมินผลระหว่างการจัดค่าย

- จัดทำการประเมินผลผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามหรือใช้กลุ่ม

การประเมินผล (Group Discussion)

3.2.2 ประเมินผลหลังการจัดค่าย

- จัดทำการประเมินผลผู้เกี่ยวข้องโครงการ ตอบแบบสอบถาม หรือ

ประเมินผลกลุ่ม

3.3 จัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ

3.3.1 สรุปการดำเนินการค่ายทุกขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ

จัดค่ายครั้งต่อไป

กิจกรรมค่ายพักแรมกับการศึกษานอกโรงเรียน

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้กล่าวถึงกิจกรรมค่ายพักแรมไว้ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน . 2541:25)

1. นักการศึกษาและนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต่างยอมรับกันว่าค่ายพักแรมมีคุณค่าสูงยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงบุคคลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือค่ายพักแรมทำให้ผู้เข้าร่วมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สำหรับการเข้าค่ายเพื่อเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ค่ายพักแรมช่วยให้ชาวค่ายปรับตัวและมีความสามารถทางสังคมดีขึ้นช่วยพัฒนาสุขภาพร่างกายอย่างได้ผล ช่วยเปลี่ยนแปลงเจตคติในทางที่ดี ค่ายพักแรมสามารถพัฒนาคนให้เชื่อในอำนาจตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง และสามารถพึ่งตนเองได้ รวมทั้งช่วยทำให้ชาวค่ายมีมโนภาพเกี่ยวกับตนเองดีขึ้น

2. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนด้วยตนเอง และวิธีเรียนแบบทางไกล ทำให้ผู้เรียนมีเวลาน้อยมากต่อกระบวนการเรียนรู้และการปฏิสัมพันธ์ในระบบกลุ่ม รูปแบบการเข้าค่ายจึงเป็นวิธีการจัดการกิจกรรมการพบกลุ่มที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดวิธีหนึ่ง และได้กำหนดให้การเข้าค่ายเป็นกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในแต่ละระดับ

หลักการ

1. การจัดกิจกรรมค่ายถือเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

2. การจัดค่ายเป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของผู้จัด และผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดค่ายจึงควรกำหนดกระบวนการการเรียนรู้ที่ชัดเจนและประเมินผลได้

จุดมุ่งหมาย การจัดค่ายในงานการศึกษานอกโรงเรียน

1. จัดตามข้อกำหนดของหลักสูตร
2. จัดค่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนประเภทต่างๆ
3. จัดค่ายเพื่อสร้างแกนนำ หรือเครือข่ายกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน
4. จัดค่ายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะคติในเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ประเภทของค่าย ในงานการศึกษานอกโรงเรียนแบ่งตามวัตถุประสงค์ 4 ประเภท คือ

1. ค่ายตามข้อกำหนดของหลักสูตร

- ค่ายปฐมนิเทศ
- ค่ายปัจฉิมนิเทศ
- ค่ายแนะแนวการศึกษา

2. ค่ายส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เช่น

- ค่ายวิทยาศาสตร์
- ค่ายสิ่งแวดล้อม
- ค่ายภาษาอังกฤษ

3. ค่ายสร้างแกนนำหรือเครือข่ายกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เช่น

- ค่ายพัฒนาชุมชน
- ค่ายอาสาสมัครท้องถิ่น
- ค่ายประชาธิปไตย
- ค่ายอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน

4. ค่ายพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น

- ค่ายต่อต้านยาเสพติด
- ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น
- คุณธรรม จริยธรรม
- ค่ายเอดส์

การจัดกิจกรรมค่ายเพื่อเป็นกิจกรรมการพบกลุ่มในงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญหรือการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่ายในสถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ เริ่มจากการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มภาคทฤษฎีก่อน แล้วจึงให้นักศึกษาเลือกสมัคร ไปเข้าค่ายอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

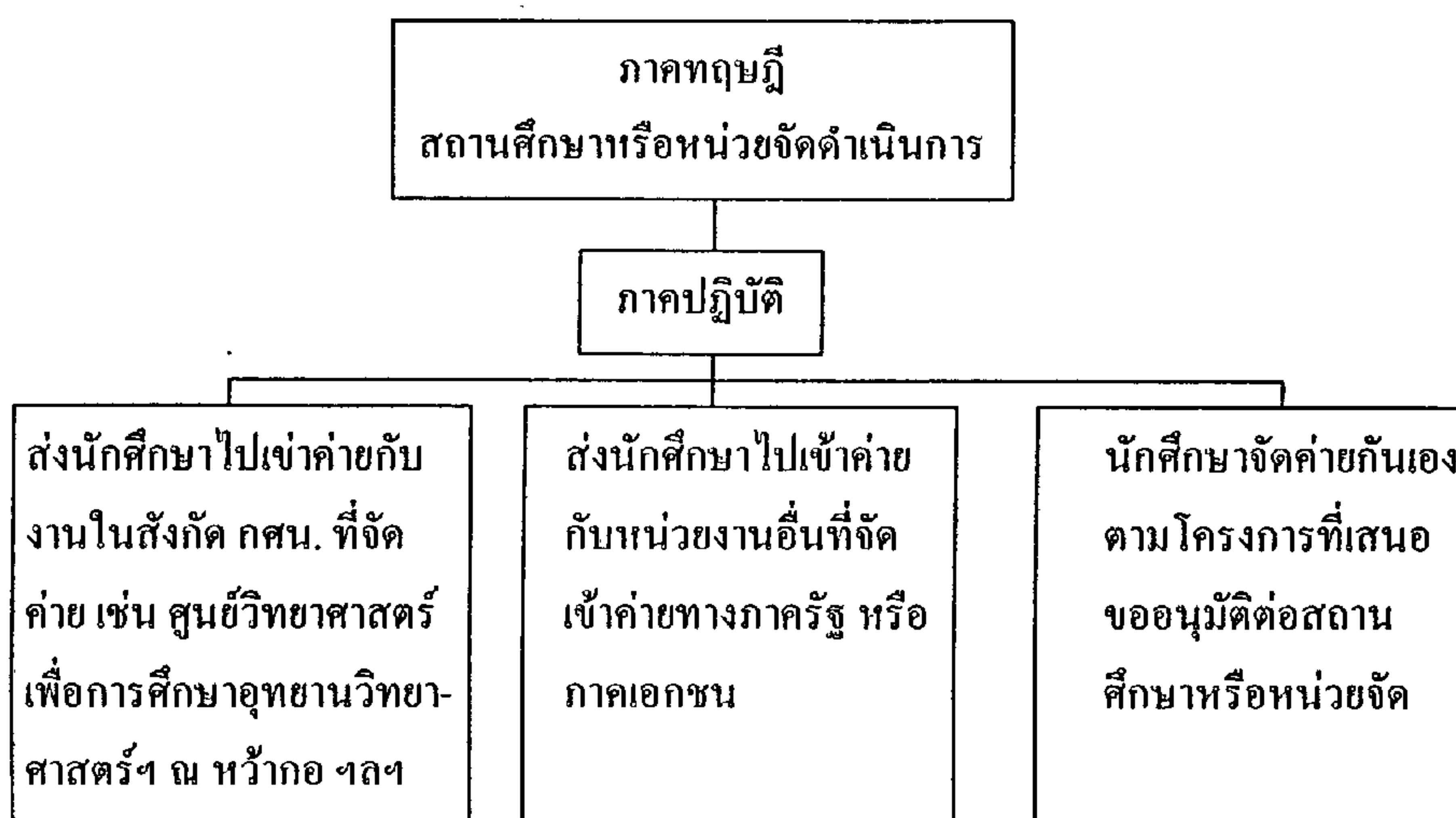
1. ไปเข้าค่ายกับหน่วยงานในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดค่าย เช่น

ศูนย์บริการเพื่อการศึกษา (ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา) อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น โดยให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ทำหนังสือส่งตัวไป

2. ไปเข้าค่ายกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตามที่สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ เห็นสมควร โดยให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ทำหนังสือส่งตัวไป

3. นักศึกษาจัดเข้าค่ายเองตามโครงการที่นักศึกษา เสนอขออนุมัติต่อสถานศึกษาหรือหน่วยจัด

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย

ภาพประกอบ 6 : ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย
(ที่มา กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 30)

แนวการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่าย

ภาคทฤษฎี

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ดำเนินการจัดตามชุดวิชากิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคทฤษฎี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ดำเนินการจัดตามชุดวิชากิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ภาคทฤษฎี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาคปฏิบัติ ให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ดำเนินการดังนี้

1. การเข้าค่ายกับหน่วยงานในสังกัด กศน. ที่จัดค่าย เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา อุทยานวิทยาศาสตร์ฯ ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ต้องประสานงานกับหน่วยงานดังกล่าวก่อนเปิดภาคเรียนอย่างน้อย 1 เดือน ในการส่งนักศึกษาเข้าค่าย ต้องมีหนังสือส่งตัวนักศึกษาให้กับหน่วยงานนั้นๆ โดยตรง โดยสถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ เป็นผู้จัดส่งหนังสือดังกล่าวให้หน่วยงานที่จัดค่ายนั้นโดยตรง

2. การเข้าค่ายในลักษณะส่งตัวนักศึกษา ไปเข้าค่ายของหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายทั้งภาครัฐและเอกชนให้ดำเนินการดังนี้

2.1 สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ จะต้องสำรวจหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่จัดกิจกรรมเข้าค่าย โดยพิจารณาวัตถุประสงค์และหลักการของการจัดกิจกรรมเข้าค่ายของหน่วยงานนั้นๆ ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกรมการศึกษานอกโรงเรียนมากน้อยเพียงใด โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระ และจำนวนชั่วโมงตามเกณฑ์การพบกลุ่มฯ ของแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์การจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้วย

2.2 สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ จะต้องดำเนินการประสานงานล่วงหน้ากับหน่วยงานนั้นตามเวลาที่เหมาะสม

2.3 ดำเนินการส่งตัวนักศึกษาเข้าค่ายกับหน่วยงานนั้นๆ

3. การเข้าค่ายในลักษณะที่นักศึกษาจัดเข้าค่ายกันเอง ตามโครงการที่เสนอขออนุมัติให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผลกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่าย และกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

หมายเหตุ ให้สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ซึ่งแจ้งรายละเอียดการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกวิธีให้นักศึกษาเข้าใจในช่วงปฐมนิเทศ และในคู่มือให้นักศึกษาให้ชัดเจน

แนวการปฏิบัติสำหรับนักศึกษาที่ประสงค์จะทำกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่ายให้ปฏิบัติดังนี้

นักศึกษาต้องยื่นคำร้องแสดงความจำนงต่อสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียน เป็นนักศึกษา โดยผ่านครูผู้สอนหรือครูประจำกลุ่ม หรืออาจารย์ประจำกลุ่มว่าจะทำกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่ายประเภทใด ในภาคเรียนใด พร้อมกับการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน เพื่อเสนอขออนุมัติ ต่อหัวหน้าสถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ

ในกรณีนักศึกษามีความจำเป็นต้องไปทำกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่ายกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายตามหลักการหรือแนวทางที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดหรือให้การรับรองให้นักศึกษาแสดงความจำนง ต่อสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเรียนไว้ และจะต้องได้รับอนุญาตทั้งจากสถานศึกษา หรือหน่วยจัดฯ เดิม และหน่วยงานที่จัดกิจกรรมการเข้าค่ายดังกล่าว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

ทรงชัย สุทธิพันธ์ (2537:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานครูประจำกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ และการแนะแนว ด้านธุรการและงานทะเบียน ด้านการจัดการพบกลุ่ม ด้านการวัดผลการประเมินผล และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บัญญัติ ครุฑพุ่ม (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกล ต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2530 ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการแก้ปัญหาการเรียน และด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานที่พบกลุ่ม ได้สรุปผลการวิจัยด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตไว้ดังนี้

1. นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม ด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมและด้านการแก้ปัญหาการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีสถานที่พบกลุ่มต่างกันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โสภารวรรณ อัมพันศิริรัตน์ (2539:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล เกี่ยวกับการนิเทศด้านวิชาการ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดพัทลุงพบว่าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ซึ่งมีเพศ และวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศด้านวิชาการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดพัทลุง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คณารัตน์ จงพิพัฒน์วณิชย์ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพปัจจุบัน และประเภทของการจบการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้าน ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก และพบว่านักศึกษามีปัญหามากที่สุด ในเรื่องขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพราะสมาชิกมาร่วมกิจกรรมกันน้อย โดยเสนอแนะให้กำหนดกฎเกณฑ์ในการทำกิจกรรมและควบคุมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด

รัตนา สิงขรรัตน์ (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคกลาง ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน เป็นปัญหาอันดับแรก ส่วนปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูประจำกลุ่มไม่มีส่วนร่วมในการสร้างแบบทดสอบปลายภาคด้วยตนเองเป็นปัญหาอันดับแรก นอกจากนี้พบว่าครูประจำกลุ่มที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียน สถานภาพของครูประจำกลุ่ม และสถานที่ปฏิบัติงานต่างกันมีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วรภาณี สุวัฒน์เมธีนทร์ (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มที่มีต่อตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคกลางพบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูประจำกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นต่อตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้านนักศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

กนก โกสุม (2541:108) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล สายสามัญ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ในจังหวัดปทุมธานี ใน 4 ด้านคือ ด้านวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม ด้านลักษณะและขอบข่ายเนื้อหาของการจัดกิจกรรม ด้านขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม และด้านการเทียบโอนกิจกรรมและประเมินค่าหน่วยกิจกรรม เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระดับชั้นของกลุ่มที่ทำการสอน และประสบการณ์การเป็นครูประจำกลุ่ม พบว่า ครูประจำกลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมและรายด้านทุกด้าน เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สุชาดา จันทนป (2543:71) ได้ศึกษาความคิดเห็นครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 พบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านคือ ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านหลักสูตร และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

คิมอก (Dimock. 1952 : 24-28) ได้สรุปประวัติและแนวโน้มของกิจกรรมค่ายพักแรมว่า ค่ายพักแรมมีวิวัฒนาการมานานประมาณหนึ่งศตวรรษแล้วในประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถแบ่งช่วงของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญได้ 3 ยุคด้วยกันคือ ยุคต้นทนาการ ยุคแห่งการศึกษา และยุคของการรับผิดชอบต่อสังคม กิจกรรมค่ายพักแรมเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งที่มุ่งพัฒนาบุคคล โดยอาศัยความรู้จากศาสตร์ต่างๆ ในรูปของสหวิทยาการ

ฮูล (Houle. 1961 : 16-25) ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการผู้ใหญ่มหาวิทยาลัยชิคาโก ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีเป้าหมายของตนเองเมื่อเข้าร่วมโครงการเพราะคิดว่าสามารถตอบสนองความต้องการและความตั้งใจของตนเอง เมื่อมุ่งกิจกรรมก็เพราะต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยมุ่งเน้นมนุษยสัมพันธ์ และเมื่อมุ่งการเรียนรู้ต้องได้รับความรู้และทักษะต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ เพื่อไปประกอบอาชีพ

คาร์เตอร์ (Carter 1980 : 197-A) พบว่ากิจกรรมค่ายพักแรมที่เรียกว่า เอกเคิร์ด วิลเดอเนสแคมป์ (Eckerd Wilderness Camping) ในรัฐฟลอริดา สหรัฐฯ ช่วยให้เด็กชายที่เป็นยวอาชญากรมีผลการเรียนดีขึ้น ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรม 6 เดือน และสามารถปรับตัวในโรงเรียนดีขึ้น

บราวน์ (Brown 1981:2855-A) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมเด็กพิการในเพนซิลเวเนีย สหรัฐฯ พบว่า ช่วยให้เด็กพิการมีแนวโน้มของการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นดีขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยลดความขัดแย้งระหว่างบุคคลลงได้ด้วย

สมมติฐานในการวิจัย

1. หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน
2. หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน
3. หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน
4. หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การเป็นครูต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังรายละเอียดที่นำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรได้แก่ หัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทวิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายจำนวน รวมทั้งสิ้น 70 คน มีสถานที่พบกลุ่มตั้งอยู่ในพื้นที่ 11 เขต ในความดูแลรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาความคิดเห็นจากประชากรจำนวน 70 คนที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด

ตาราง 1 จำนวนหน่วยพบกลุ่ม หัวหน้าครูประจำกลุ่ม และครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล
ระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3
จำแนกตามเขต

เขต	หน่วยพบกลุ่ม	หัวหน้าครูประจำกลุ่ม	ครูประจำกลุ่ม
1. เขตพระโขนง	8	8	75
2. เขตคลองเตย	6	6	40
3. เขตสวนหลวง	5	5	35
4. เขตประเวศ	6	6	45
5. เขตยานนาวา	7	7	46
6. เขตห้วยขวาง	3	3	20
7. เขตบางกะปิ	10	10	111
8. เขตบางคอแหลม	3	3	17
9. เขตลาดพร้าว	7	7	26
10. เขตจตุจักร	8	8	79
11. เขตวัฒนา	7	7	49
รวม 11 เขต (70 หน่วย)	70	70	543

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ด้านการประเมินผล โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ของหัวหน้าครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกล ประกอบด้วยตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การเป็นครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ของหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ใน 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ด้านการประเมินผล ประกอบด้วยประโยคข้อความ และตารางคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากมากที่สุดถึงน้อยที่สุดโดยกำหนดคะแนนให้ ดังนี้

เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด	มีค่า	5	คะแนน
เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก	มีค่า	4	คะแนน
เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง	มีค่า	3	คะแนน
เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อย	มีค่า	2	คะแนน
เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อยที่สุด	มีค่า	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อมูลการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม ของหน่วยพบกลุ่ม ที่หัวหน้าครูประจำกลุ่มมีการเข้าร่วมทำกิจกรรมการพบกลุ่ม ประกอบด้วยจำนวนครั้ง และระยะเวลาที่เข้าร่วมการทำกิจกรรม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่มีในการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และกิจกรรมค่ายพักแรม ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา 2530 และเกณฑ์การจัดกิจกรรมค่ายพักแรม ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2531 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2534 แล้วนำมาประมวลเพื่อกำหนดขอบเขตในการศึกษาวิจัย และสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ศึกษาสัมภาษณ์จากบุคคลที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม วิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ได้แก่ ครูประจำกลุ่มและหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อนำประสบการณ์ดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลบางส่วนในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ มาสร้างแบบสอบถาม ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษทางไกลเกี่ยวกับกิจกรรม

ค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ซึ่งครอบคลุมรายละเอียดกิจกรรมค่ายพักแรม ใน 3 ด้าน

4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบ และขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง ในเรื่องเกี่ยวกับสำนวนภาษา ให้มีข้อความที่ชัดเจน รัดกุม เข้าใจง่าย และเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีข้อความตรงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 4 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 2 ท่าน คือรองศาสตราจารย์ เชียรศรี วิวิธศิริ หัวหน้าภาควิชาการศึกษา ผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนายธงชัย เจียมพุก ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 เพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ทั้ง 11 เขต แล้วทั้ง 11 เขตออกหนังสือขอความร่วมมือหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ตามหน่วยต่างๆ ตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือขอความร่วมมือให้ช่วยตอบแบบสอบถาม จากศูนย์การศึกษาเขต พร้อมแบบสอบถาม ไปแจกให้แก่หัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลในเขตต่าง ๆ ทั้ง 11 เขตซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แล้วขอรับคืน ระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2543

3. เข้าร่วมสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตลาดพร้าว และเขตบางคอแหลม ระหว่างวันที่ 10 ถึง 12 สิงหาคม 2543 ณ ค่ายพุทธรักษา จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ 200 คน เพื่อนำรายละเอียดข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยในครั้งนี้

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และตรวจให้คะแนน ปรากฏว่าเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ครบและเป็นฉบับตอบสมบูรณ์ทั้ง 70 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจให้คะแนนแล้วได้นำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical package For Social Sciences) ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามการวิจัยตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
และแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อยที่สุด
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล โดยใช้สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test และกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ่
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมและข้อมูลกิจกรรมค่ายวิเคราะห์โดยทำการจัดหมวดหมู่เนื้อหาแล้วแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละเป็นรายประเด็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test และกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t – Distribution)
F	แทน	สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (F – Distribution)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อยที่สุด

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้าน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่มวิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	29	41.43
หญิง	41	58.57
รวม	70	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	23	32.86
30 - 45 ปี	32	45.71
สูงกว่า 45 ปี	15	21.43
รวม	70	100
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	66	94.29
สูงกว่าปริญญาตรี	4	5.71
รวม	70	100
ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม		
ต่ำกว่า 3 ปี	35	50.00
ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป	35	50.00
รวม	70	100

จากตาราง 2 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มซึ่งเป็นประชากรที่ศึกษาทั้งหมด 70 คนเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.57) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 41.43) เป็นกลุ่มผู้มีอายุ 30-45 ปี (ร้อยละ 45.71) มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มผู้มีอายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 32.86) และกลุ่มผู้มีอายุมากกว่า 45 ปี (ร้อยละ 21.43) แบ่ง เป็นผู้มีวุฒิปริญญาตรี (ร้อยละ 94.29) มากกว่า ผู้ที่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 5.71) เมื่อแบ่งตามประสบการณ์ของการเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม พบว่าผู้มีประสบการณ์ต่ำกว่า 3 ปี (ร้อยละ 50) และผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 50) มีจำนวนเท่ากัน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม
นักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้าน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม
นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร 3 ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม
ด้านการประเมินผล รวม 3 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังตาราง 3-6
ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับ
กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวมและรายด้าน

กิจกรรมค่ายพักแรม	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา	4.04	0.54	มาก	1
2. ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม	3.94	0.57	มาก	2
3. ด้านการประเมินผล	3.90	0.56	มาก	3
รวม	3.96	0.51	มาก	

จากตาราง 3 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมค่ายพักแรม
นักศึกษาทางไกลเห็นด้วยหรือปฏิบัติได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นในระดับมากเช่นเดียวกันทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่า
เฉลี่ยคือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ($\bar{X}=4.04$) ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม
($\bar{X}=3.94$) และด้านการประเมินผล ($\bar{X}=3.90$)

เพื่อให้เห็นรายละเอียดของความคิดเห็นแต่ละด้าน จึงได้นำเสนอตาราง 4-6

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับ
กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา

ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ให้อาสาสมัครนักศึกษาใช้กระบวนการกลุ่มทำงานร่วมกัน	4.36	0.76	มากที่สุด	1
2. นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	4.14	0.80	มาก	5
3. ทำให้นักศึกษาเป็นคนมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	4.14	0.67	มาก	6
4. ทำให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.06	0.80	มาก	10
5. ฝึกนักศึกษาให้เป็นคนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น	4.11	0.83	มาก	7
6. ทำให้นักศึกษามีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ	4.20	0.77	มาก	4
7. ปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม	4.11	0.65	มาก	8
8. ทำให้นักศึกษามีความรู้เรื่องหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม	4.21	0.72	มากที่สุด	3
9. ทำให้นักศึกษายอมรับบุคคล ที่มีความแตกต่างเรื่อง เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม	4.04	0.82	มาก	11
10. ทำให้นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบต่อ การอนุรักษ์ ธรรมชาติ	4.07	0.79	มาก	9
11. นักศึกษามีความคิดริเริ่มที่จะสร้างธรรมชาติให้กลับคืนมา	4.27	0.74	มากที่สุด	2
12. เนื้อหาความรู้ที่จัดให้นักศึกษาเรียนระหว่างเข้าค่าย พักแรมมีความเหมาะสม	3.84	0.73	มาก	15
13. เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนมีความสอดคล้องกับ ระยะเวลา	3.70	0.82	มาก	17

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
14. เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนมีความแปลกใหม่ น่าสนใจ	3.87	0.90	มาก	12
15. เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	3.86	0.94	มาก	14
16. เนื้อหาการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมจัดได้ตรงกับความต้องการของชาวค่าย	3.79	0.81	มาก	16
17. เนื้อหาการจัดกิจกรรมค่ายจัดเรียงลำดับความยากง่ายได้อย่างเหมาะสม	3.87	0.76	มาก	13
รวม	4.04	0.54	มาก	

จากตาราง 4 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหาโดยรวมเห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในแต่ละข้อ พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ($\bar{X}=4.21-4.36$) และอยู่ในระดับมาก 14 ข้อ ($\bar{X}=3.79-4.27$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ให้โอกาสนักศึกษาใช้กระบวนการกลุ่ม ทำงานร่วมกัน ($\bar{X}=4.36$) ข้อ 11 นักศึกษามีความคิดริเริ่มที่จะสร้างธรรมชาติกลับคืนมา ($\bar{X}=4.27$) ข้อ 8 ทำให้นักศึกษามีความรู้เรื่องหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X}=4.21$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 13 เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนมีความสอดคล้องกับระยะเวลา ($\bar{X}=3.70$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับ
กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม

ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. มีการวางแผนเตรียมงานค่ายก่อนการทำกิจกรรมค่าย	3.80	0.91	มาก	16
2. มีการสำรวจพื้นที่ล่วงหน้าเพื่อเตรียมการ ในทุกด้าน	3.86	0.92	มาก	12
3. มีการตั้งเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับจาก การจัดกิจกรรมค่าย	3.84	0.77	มาก	14
4. มีการจัดตารางเวลาในการทำกิจกรรมนั้นหนาแน่น อย่างเหมาะสม	3.97	0.74	มาก	8
5. มีการจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม ในการออกค่ายอย่างพอเพียง	3.86	0.77	มาก	13
6. มีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการอย่างเหมาะสม	3.76	0.79	มาก	17
7. มีการเตรียมความพร้อมและการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น ในทุกด้าน	3.89	0.88	มาก	10
8. เกมการเล่นมีความเหมาะสมกับวัยของนักศึกษา	4.01	0.71	มาก	6
9. กิจกรรมกระตุ้นให้ชาวค่ายได้คิดและกล้าแสดงออก	4.07	0.75	มาก	3
10. กิจกรรมฝึกให้ชาวค่ายยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.13	0.74	มาก	1
11. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมมีความ เหมาะสม	4.00	0.68	มาก	7
12. การแบ่งกลุ่มนักศึกษาในการอยู่ค่ายมีความเหมาะสม	3.97	0.64	มาก	9
13. วิทยากรมีความรู้ความสามารถ	4.03	0.76	มาก	5
14. วิทยากรใช้สื่อในการประกอบการเรียนการสอน ได้เป็นอย่างดี	3.89	0.71	มาก	11
15. วิทยากรเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้แสดงออกอย่างเหมาะสม	4.09	0.74	มาก	2

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการวางแผนและการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
16. วิทยากรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม และอธิบายให้เข้าใจทุกครั้ง	3.81	0.75	มาก	15
17. สถานที่จัดกิจกรรมค่ายพักแรมมีความปลอดภัยในการพักอาศัยและทำกิจกรรม	4.06	0.74	มาก	4
รวม	3.94	0.67	มาก	

จากตาราง 5 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นด้านการวางแผนและการดำเนินงานโดยรวม ($\bar{X}=3.94$) และรายชื่อทั้ง 17 ชื่อ ($\bar{X}=3.76-4.13$) เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 10 กิจกรรมฝึกให้ชวค่ายยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=4.13$) ข้อ 15 วิทยากรเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออกอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.09$) ข้อ 9 กิจกรรมกระตุ้นให้ชวค่ายได้คิดและกล้าแสดงออก ($\bar{X}=4.07$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 มีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.76$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับ
กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ด้านการประเมินผล

ด้านการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. มีการประเมินผลนักศึกษาก่อนเริ่มทำกิจกรรมค่าย	3.53	0.90	มาก	11
2. การจัดกิจกรรมค่ายเป็นไปตามแผนที่วางไว้	3.90	0.75	มาก	6
3. การจัดกิจกรรมค่ายได้ผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	3.83	0.74	มาก	8
4. มีการประเมินผลนักศึกษาระหว่างดำเนินกิจกรรมค่าย	3.80	0.83	มาก	9
5. ระยะเวลาในการออกค่ายมีความเหมาะสมกับหน่วยกิต ที่ได้รับการเทียบโอน	3.76	0.82	มาก	10
6. ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมค่ายแต่ละครั้งมีการ นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดกิจกรรมค่าย ครั้งต่อไป	4.00	0.80	มาก	4
7. นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมค่ายพักแรม	4.06	0.68	มาก	2
8. นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมค่ายพักแรม และต้องการให้มีการจัดค่ายครั้งต่อไป	4.16	0.71	มาก	1
9. หลักสูตรการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมมีการวางแผน การประเมินผลที่เหมาะสม	3.87	0.68	มาก	7
10. การประเมินผลของการจัดกิจกรรมค่ายตรงตามเนื้อหา ของการจัดกิจกรรม	3.97	0.72	มาก	5
11. มีการประเมินผลนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมค่าย	4.04	0.79	มาก	3
รวม	3.90	0.56	มาก	

จากตาราง 6 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นด้านการประเมินผล โดยรวม ($\bar{X}=3.90$)
และรายข้อทั้ง 11 ข้อ ($\bar{X}=3.53-4.16$) เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 8 นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมค่ายพักแรมและต้องการให้มีการจัดค่ายครั้งต่อไป ($\bar{X}=4.16$) ข้อ 7 นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมค่ายพักแรม ($\bar{X}=4.06$) ข้อ 11 มีการประเมินผลนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมค่าย ($\bar{X}=4.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 มีการประเมินผลนักศึกษาก่อนเริ่มทำกิจกรรมค่าย ($\bar{X}=3.53$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรม
ค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม
นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร 3 ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นโดยรวมและ
รายด้าน โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่มแล้วนำมา
เปรียบเทียบกันโดย 2 กลุ่ม ใช้ t-test และกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ (เชฟเฟ) ดังผล
แสดงในตาราง 7-11

3.1 เปรียบเทียบตามเพศ เป็นการทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 “หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่าง
กัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมทั้ง 3 ด้านต่างกัน” โดยใช้ค่าสถิติ t

ผลปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษา
ทางไกล ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น	ชาย (n=29)		หญิง (n=41)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา	4.06	0.51	4.02	0.56	0.32
2. ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม	4.02	0.63	3.89	0.54	0.89
3. ด้านการประเมินผล	3.95	0.58	3.87	0.55	0.60
รวม	4.01	0.52	3.93	0.51	0.67

จากตาราง 7 พบว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่าย
พักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไป
ตามสมมติฐานตามข้อ 1 ที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแต่ละกลุ่มพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเพศชาย เห็นด้วยหรือเห็นว่า
ปฏิบัติได้โดยรวมและในทุกด้านสูงกว่าเพศหญิง

3.2 เปรียบเทียบตามอายุ เป็นการทดสอบสมมติฐานข้อ 2 “หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมทั้ง 3 ด้านต่างกัน” โดยใช้ค่าสถิติ F

ปรากฏผลดังตาราง 8-9

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	ต่ำกว่า 30 ปี (n=23)		30 – 45 ปี (n=32)		มากกว่า 45 ปี (n=15)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา	3.98	0.72	4.04	0.82	4.13	0.74
2. ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม	3.94	0.73	3.92	0.74	4.00	0.68
3. ด้านการประเมินผล	3.89	0.73	3.85	0.73	4.03	0.76
รวม	3.94	0.73	3.94	0.76	4.05	0.73

จากตาราง 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลของหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีอายุ มากกว่า 45 ปี เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้โดยรวมและในทุกด้านสูงที่สุด ($\bar{X}=4.05$) รองลงมาได้แก่ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีอายุ 30-45 ปี และอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.94$)

ตาราง 9 เปรียบเทียบความแปรปรวน ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นของ หัวหน้าครูประจำกลุ่ม	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.20	0.10	0.34
	ภายในกลุ่ม	67	19.78	0.29	
	รวม	69	23		
2. ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.00E-02	3.50E-02	0.10
	ภายในกลุ่ม	67	23	0.34	
	รวม	69	23.07		
3. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.34	0.17	0.53
	ภายในกลุ่ม	67	21.54	0.32	
	รวม	69	21.88		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	8.13E-02	0.30
	ภายในกลุ่ม	67	17.84	0.27	
	รวม	69	18.01		

จากตาราง 9 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกันคือ ต่ำกว่า 30 ปี 30-35 ปี มากกว่า 45 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 2 ที่ตั้งไว้

3.3 เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา เป็นการทดสอบสมมติฐานข้อ 3 “หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมทั้ง 3 ด้านต่างกัน”

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็น	ปริญญาตรี (n=66)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=4)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา	4.03	0.53	4.10	0.72	-0.24
2. ด้านการวางแผนและ การดำเนินกิจกรรม	3.94	0.58	3.91	0.64	0.11
3. ด้านการประเมินผล	3.91	0.55	3.77	0.77	0.47
รวม	3.96	0.50	3.93	0.70	0.13

จากตาราง 10 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน 2 ด้านคือ ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรมและด้านการประเมินผล สูงกว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

3.4 เปรียบเทียบตามประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เป็นการทดสอบสมมติฐานข้อ 4 “หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การเป็นหัวหน้าต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมทั้ง 3 ด้านต่างกัน”

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม

ความคิดเห็น	ต่ำกว่า 3 ปี (n=35)		ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป (n=35)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านวัตถุประสงค์ และขอบข่ายเนื้อหา	4.14	0.53	3.94	0.53	1.53
2. ด้านการวางแผนและ การดำเนินกิจกรรม	3.98	0.57	3.90	0.59	0.60
3. ด้านการประเมินผล	3.95	0.55	3.85	0.58	0.77
รวม	4.02	0.49	3.90	0.53	1.05

จากตาราง 11 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การเป็นหัวหน้าต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การเป็นหัวหน้า ต่ำกว่า 3 ปี มีความเห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน สูงกว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์สูงกว่าตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล
ของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม

ปรากฏผลดัง ตาราง 12

ตาราง 12 ความถี่และร้อยละของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ที่เคยเข้าร่วมและจัดกิจกรรมค่ายแต่ละประเภท

กิจกรรมค่าย	จำนวน	ร้อยละ
ค่ายตามข้อกำหนดของหลักสูตร		
1. ค่ายปฐมนิเทศ	38	54.28
2. ค่ายปัจฉิมนิเทศ	28	40.00
3. ค่ายแนะแนวการศึกษา	15	21.43
4. ไม่มีผู้เขียนตอบ	10	14.29
ค่ายส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตร		
5. ค่ายสิ่งแวดล้อม	26	37.14
6. ค่ายวิทยาศาสตร์	5	7.14
7. ค่ายภาษาอังกฤษ	2	2.80
8. ไม่มีผู้เขียนตอบ	19	27.14
ค่ายสร้างแกนนำหรือเครือข่ายกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน		
9. ค่ายพัฒนาชุมชน	23	32.86
10. ค่ายประชาธิปไตย	16	22.87
11. ค่ายอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน	14	20.00
12. ค่ายอาสาสมัครห้องสมุด	6	8.57
13. ไม่มีผู้เขียนตอบ	21	30.00
ค่ายพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน		
14. ค่ายต่อต้านยาเสพติด	34	48.57
15. ค่ายคุณธรรม จริยธรรม	18	25.71
16. ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น	9	12.86
17. ค่ายเอดส์	9	12.86
18. ไม่มีผู้เขียนตอบ	17	24.29

จากตาราง 12 หัวหน้าครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกล ที่ผู้วิจัยทำการศึกษา จำนวน 70 คน มีการเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมค่ายพักแรมในแต่ละประเภท มีรายละเอียดดังนี้

ค่ายตามข้อกำหนดของหลักสูตร พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมค่ายปฐมนิเทศมากที่สุด (ร้อยละ 54.28) รองลงมาคือ ค่ายปัจฉิมนิเทศ (ร้อยละ 40) ค่ายแนะแนวการศึกษา (ร้อยละ 21.43) และไม่มีผู้เขียนตอบ (ร้อยละ 14.29) ตามลำดับ

ค่ายส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตร พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมค่ายสิ่งแวดล้อมมากที่สุด (ร้อยละ 37.14) รองลงมาคือ ค่ายวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 7.14) ค่ายภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 2.80) และไม่มีผู้เขียนตอบ (ร้อยละ 27.14) ตามลำดับ

ค่ายสร้างแกนนำหรือเครือข่ายกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 32.86) รองลงมา ค่ายประชาธิปไตย (ร้อยละ 22.87) ค่ายอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน (ร้อยละ 20) ค่ายอาสาสมัครห้องสมุด (ร้อยละ 8.57) และไม่มีผู้เขียนตอบ (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

ค่ายพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมค่ายต่อต้านยาเสพติดมากที่สุด (ร้อยละ 48.57) รองลงมาคือค่ายคุณธรรม จริยธรรม (ร้อยละ 25.71) ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น (ร้อยละ 12.86) ค่ายเอดส์ (ร้อยละ 12.86) และไม่มีผู้เขียนตอบ (ร้อยละ 24.29) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล

การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของหัวหน้าครูประจำกลุ่มจำนวน 70 คนเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 ปรากฏผลดังตาราง 13 - 14

ตาราง 13 ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

ปัญหา	จำนวน (N=70)
1. การออกค่ายแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก จึงทำให้นักศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้	13
2. สถานที่ไม่เหมาะสม มีความปลอดภัยน้อย	11
3. นักศึกษาส่วนมากต้องทำงานจึงไม่สามารถลางานติดต่อกันหลายวัน	8
4. กิจกรรมไม่เป็นที่น่าสนใจ และกระจายไม่ทั่วกันทุกคน	7
5. บุคลากร วิทยากร ครู มีไม่เพียงพอที่จะดูแลนักศึกษา	6
6. กำหนดการการนัดหมาย และการเดินทางมีความคลาดเคลื่อน	6
7. การติดต่อสื่อสาร ในการวางแผนงานขาดความพร้อม	6
8. เวลาในการจัดกิจกรรมและดำเนินการไม่เหมาะสม และมีขั้นตอนมากเกินไป	3
9. อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม มีน้อยเกินไป	2

จากตาราง 13 พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล เรียงลำดับตามค่าความถี่ของคำตอบดังนี้คือ การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากจึงทำให้นักศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้(13)รองลงมาคือ สถานที่ไม่เหมาะสม มีความปลอดภัยน้อย (11) นักศึกษาส่วนมากต้องทำงานจึงไม่สามารถลางานติดต่อกันหลายวัน (8) กิจกรรมไม่เป็นที่น่าสนใจ และกระจายไม่ทั่วกันทุกคน (7)

บุคลากร วิทยากร ครู มีไม่เพียงพอที่จะดูแลนักศึกษา (6) กำหนดการการนัดหมาย และการเดินทาง มีความคลาดเคลื่อน (6) การติดต่อสื่อสาร ในการวางแผนงานขาดความพร้อม (6) เวลาในการจัดกิจกรรมและดำเนินการไม่เหมาะสม และมีขั้นตอนมากเกินไป (3) อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม มีน้อยเกินไป (2)

ตาราง 14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ต้องการให้มีหน่วยงานมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในการออกค่าย	11
2. ต้องการให้สถานที่มีความปลอดภัย และมีการควบคุมที่ดีกว่าที่ผ่านมา	8
3. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมค่ายให้มีความเหมาะสมทุกด้าน สามารถจัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด	8
4. ต้องการให้มีการแจ้งแผนการล่วงหน้าตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อการเตรียมความพร้อม	6
5. ต้องการให้มีกิจกรรมนันทนาการให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียน โดยการนำของวิทยากร	4
6. ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับการออกค่ายของ กศน. โดยเฉพาะ	3
7. ควรให้มีการกระจายการทำงานของครู และนักศึกษาอย่างครบถ้วน	2

จากตาราง 14 พบว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มมีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล เรียงลำดับตามความถี่ของคำตอบดังนี้คือ ต้องการให้มีหน่วยงานมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในการออกค่าย (11) รองลงมาคือต้องการให้สถานที่มีความปลอดภัย และมีการควบคุมที่ดีกว่าที่ผ่านมา(8)ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมค่ายให้มีความเหมาะสมทุกด้าน สามารถจัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด(8)ต้องการให้มีการแจ้งแผนการล่วงหน้าตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อการเตรียมความพร้อม(6) ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียนโดยการนำของวิทยากร (4) ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับการออกค่ายของ กศน. โดยเฉพาะ (3) ควรให้มีการกระจายการทำงานของครู และนักศึกษาอย่างครบถ้วน (2)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 ผู้วิจัยได้เสนอรายงานการทำงานวิจัยตามหัวข้อ คือ ความมุ่งหมายของการศึกษา วิจัย วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้านคือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม และด้านการประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ใน 3 ด้าน โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมแต่ละประเภท ของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3
4. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้เป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ประเภทวิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจำนวน 70 คน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 โดยมีสถานที่พบกลุ่มอยู่ในพื้นที่ ทั้ง 11 เขต ในความดูแลรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 ใน 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ด้านการประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรม ของหน่วยพบกลุ่มต่างๆ ในแต่ละประเภท

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะที่มีต่อ กิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดย ผู้วิจัยขอหนังสือมาจากหัวหน้าภาควิชาการศึกษา ผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 เพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ทั้ง 11 เขต แล้วทั้ง 11 เขตออกหนังสือขอความร่วมมือหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ที่อยู่ตามหน่วยต่างๆ ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้แก่หัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ในเขตต่าง ๆ ทั้ง 11 เขตซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แล้วขอรับคืน ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม ถึง 10 สิงหาคม 2543 โดยแจกแบบสอบถามทั้งหมด 70 ฉบับ และเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ทั้งหมด 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป

4. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

4.1 คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล จำแนกตามตัวแปรอิสระ ใช้สถิติค่าที (t-test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ค่าสถิติ ค่าเอฟ (F-test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical package For Social Sciences)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าหัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นในระดับมากเช่นเดียวกันทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ($\bar{X}=4.04$) ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X}=3.94$) และด้านการประเมินผล ($\bar{X}=3.90$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา หัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็น โดยรวม เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในแต่ละข้อ พบว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ($\bar{X}=4.21-4.36$) และอยู่ในระดับมาก 14 ข้อ ($\bar{X}=3.79-4.20$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ให้ออกาสนักศึกษาใช้กระบวนการกลุ่ม ทำงานร่วมกัน ($\bar{X}=4.36$) ข้อ 11 นักศึกษามีความคิดริเริ่มที่จะสร้างธรรมชาติกลับคืนมา ($\bar{X}=4.27$) ข้อ 8 ทำให้นักศึกษามีความรู้เรื่องหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X}=4.21$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 13 คือความคิดเห็นเรื่องเนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนมีความสอดคล้องกับระยะเวลา ($\bar{X}=3.70$)

1.2 ด้านการวางแผนและการดำเนินงาน หัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็น โดยรวม เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 10 กิจกรรมฝึกให้ชาวค่ายยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ($\bar{X}=4.13$) ข้อ 15 วิทยากรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมและแสดงออกอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.09$) ข้อ 9 กิจกรรมกระตุ้นให้ชาวค่ายได้คิดและกล้าแสดงออก ($\bar{X}=4.07$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6 มีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายให้ดำเนินการอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.76$)

1.3 ด้านการประเมินผล หัวหน้าครูประจำกลุ่มมีความคิดเห็นโดยรวม ($\bar{X}=3.90$) และรายข้อทั้ง 11 ข้อ ($\bar{X}=3.53-4.16$) เห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 8 นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมค่ายพักแรมและต้องการให้มีการจัดค่ายในครั้งต่อไป ($\bar{X}=4.16$) ข้อ 7 นักศึกษามีทัศนคติที่ดีและพึงพอใจในกิจกรรมค่ายพักแรม ($\bar{X}=4.06$) ข้อที่ 11 มีการประเมินผลนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้น

กิจกรรมค่าย ($\bar{X}=4.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 มีการประเมินผลนักศึกษาก่อนเริ่มกิจกรรมค่าย ($\bar{X}=3.53$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มทั้ง 3 ด้าน รวม 45 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 9 อันดับแรกเรียงตามลำดับมีดังนี้ ให้โอกาสนักศึกษาใช้กระบวนการกลุ่มทำงานร่วมกัน ($\bar{X}=4.36$) นักศึกษามีความคิดริเริ่มที่จะสร้างธรรมชาติให้กลับคืนมา ($\bar{X}=4.27$) ทำให้นักศึกษามีความรู้เรื่องหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X}=4.21$) ทำให้นักศึกษามีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.20$) นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมค่ายพักแรม และต้องการให้มีการจัดค่ายครั้งต่อไป ($\bar{X}=4.16$) นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ($\bar{X}=4.14$) ทำให้นักศึกษาเป็นคนมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=4.14$) กิจกรรมฝึกให้ชาวค่ายยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ($\bar{X}=4.13$) ฝึกให้นักศึกษาเป็นคนคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ($\bar{X}=4.11$)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำอยู่ใน 5 อันดับสุดท้ายได้แก่ มีการประเมินผลนักศึกษาก่อนเริ่มกิจกรรมค่าย ($\bar{X}=3.53$) เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษามีความสอดคล้องกับระยะเวลา ($\bar{X}=3.70$) มีการวางแผนจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.76$) ระยะเวลาในการออกค่ายมีความเหมาะสมกับหน่วยกิตที่ได้รับการเทียบโอน ($\bar{X}=3.76$) เนื้อหาการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมจัดได้ตรงกับความต้องการของชาวค่าย ($\bar{X}=3.79$) ตามลำดับ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็น ของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 โดยจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม

2.1 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ตั้งไว้

2.2 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้

2.3 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ตั้งไว้

2.4 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การเป็นหัวหน้าต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ตั้งไว้

3. หัวหน้าครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกล ที่ผู้วิจัยทำการศึกษา จำนวน 70 คน มีการเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมค่ายพักแรมในแต่ละประเภท 5 อันดับสูงสุดดังนี้

กิจกรรมค่ายปฐมนิเทศมากที่สุด (ร้อยละ 54.28) รองลงมาคือ ค่ายต่อต้านยาเสพติด (ร้อยละ 48.57) ค่ายปัจฉิมนิเทศ (ร้อยละ 40.00) ค่ายสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 37.14) และค่ายพัฒนาชุมชน (ร้อยละ 32.86) ตามลำดับ

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลมีดังนี้คือ การออกค่ายแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก จึงทำให้นักศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ (13) สถานที่ไม่เหมาะสม มีความปลอดภัยน้อย (11) นักศึกษาส่วนมากต้องทำงานจึงไม่สามารถลางานติดต่อกันหลายวัน (8) กิจกรรมไม่เป็นที่น่าสนใจ และกระจายไม่ทั่วกันทุกคน (7) บุคลากร วิทยากร ครู มีไม่เพียงพอที่จะดูแลเด็ก (6) กำหนดการการนัดหมาย และการเดินทางมีความคลาดเคลื่อน (6) การติดต่อสื่อสาร ในการวางแผนงานขาดความพร้อม (6) เวลาในการจัดกิจกรรมและดำเนินการไม่เหมาะสม และมีขั้นตอนมากเกินไป (3) อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม มีน้อยเกินไป (2)

4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล มีดังนี้คือ ต้องการให้มีหน่วยงานมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในการออกค่าย (11) ต้องการให้สถานที่มีความปลอดภัย และมีการควบคุมดีกว่าที่ผ่านมา (8) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมค่ายให้มีความเหมาะสมทุกด้าน สามารถจัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด (8) ต้องการให้มีการแจ้งแผนการล่วงหน้าตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อการเตรียมความพร้อม (6) ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้มีความสอดคล้องกับเด็ก และมีความน่าสนใจ โดยการนำของวิทยากร (4) ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับการออกค่ายของ กศน. โดยเฉพาะ (3) ควรให้มีการกระจายการทำงานของครู และนักศึกษาอย่างครบถ้วน (2)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 ผลการวิเคราะห์มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 พบว่ามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ของกิจกรรมค่ายพักแรม หัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มเห็นว่าความสำคัญของกิจกรรมค่ายพักแรม สามารถปลูกฝังให้นักศึกษามีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่มทำงานร่วมกัน มีความคิดริเริ่มที่จะสร้างธรรมชาติให้กลับคืนมาดั้งเดิม และทำให้นักศึกษามีความรู้เรื่องหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนก โกสุม (2541 : 16) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล สายสามัญ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ในจังหวัดปทุมธานี พบว่าครูประจำกลุ่มมีความเห็นว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมและรายข้อ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก

1.2 ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรมค่ายพักแรมหัวหน้าครูประจำกลุ่ม การศึกษาทางไกลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าครูประจำกลุ่มเห็นว่า กิจกรรมค่ายพักแรมฝึกให้ชาวค่ายยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น วิทยากรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมและแสดงออกอย่างเหมาะสม กิจกรรมยังกระตุ้นให้ชาวค่ายได้คิดและแสดงออกซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เสาวนีย์ เสนาสุ (2525 :42) ที่ว่างานอาสาสมัครและกิจกรรมเยาวชนยังมีคุณค่า ในลักษณะที่สมาชิกได้เรียนรู้ถึงวิธีการในการปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นในกลุ่ม กิจกรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกัน ในการวางแผนกิจกรรม สมาชิกจะถูกกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจ นอกจากนั้นยังทำให้สมาชิกเกิดความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนวางแผนให้กลุ่มด้วย เนื้อหาของกิจกรรมที่จัดก็เป็นเรื่องดึงดูดให้สมาชิกเกิดความสนใจที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรม

1.3 ด้านการประเมินผลกิจกรรมค่ายพักแรมหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกลโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าครูประจำกลุ่มเห็นว่า กิจกรรมค่ายพักแรมเมื่อนักศึกษาเข้าร่วมแล้วเกิดความพึงพอใจในกิจกรรมและต้องการให้มีการจัดค่ายในครั้งต่อไป นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมค่ายพักแรม และมีการประเมินผลนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมค่าย

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็น หัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3

จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์เป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม พบว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์เป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ต่างกัน มีความคิดเห็นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีประเด็นนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสังคมปัจจุบัน เพศชายและเพศหญิงมีสิทธิเสรีภาพในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมเท่าเทียมกัน ทำให้มีประสบการณ์เท่าเทียมกัน จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมไม่แตกต่างกันหรือคิดเห็นใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสภารวรรณ อัมพันศิริรัตน์ (2539 : 154) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล เกี่ยวกับการนิเทศด้านวิชาการ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดพัทลุงพบว่าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ซึ่งมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศด้านวิชาการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอจังหวัดพัทลุงโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าครูประจำกลุ่มอยู่ในวัยที่กำลังทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวจึงมีความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา จันทนป (2543:71) ได้ศึกษาความคิดเห็นครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 พบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530ในเขตกรุงเทพมหานคร ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วุฒิการศึกษาไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมของหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภารวรรณ อัมพันศิริรัตน์ (2539 : 115) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการนิเทศด้านวิชาการ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดพัทลุง โดยรวมและจำแนกรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 หัวหน้าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การเป็นหัวหน้าต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงชัย สุทธิพันธ์ (2537 : 203) ที่ได้ศึกษาปัญหาทางการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานครูประจำกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ และการแนะนำด้านธุรการและงานทะเบียน ด้านการจัดการพบกลุ่ม ด้านการวัดผลการประเมินผล และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา สิงขรณ์ (2540:110) ที่ได้ศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนการศึกษาค้นคว้า โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคกลาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการศึกษาค้นคว้า พบว่า มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนมีปัญหาแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. หัวหน้าครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกล มีการเข้าร่วม หรือจัดกิจกรรมค่ายพักแรมประเภท กิจกรรมค่ายปฐมนิเทศมากที่สุด รองลงมาคือ ค่ายต่อต้านยาเสพติด ค่ายป้องกันนิเทศ ค่ายสิ่งแวดล้อม และค่ายพัฒนาชุมชน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ค่ายปฐมนิเทศเป็นค่ายที่ช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักกันเป็นครั้งแรก ก่อนที่จะมีการเริ่มเรียนในชั้นเรียน และยังช่วยละลายพฤติกรรมของนักศึกษาได้ดีอีกด้วย ส่วนค่ายอื่นๆ เป็นเพราะว่ากระแสของการรณรงค์ต่างๆ จึงทำให้นักศึกษามีการกระตุ้นให้เกิดสำนึกที่จะรับผิดชอบต่อสังคม

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับ กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล มีดังนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายสูงนักศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ สถานที่ไม่เหมาะสมมีความปลอดภัยน้อย นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องทำงานจึงไม่สามารถลางานติดต่อกันหลายวันได้ กิจกรรมไม่เป็นที่น่าสนใจและกระจายไม่ทั่วถึงกันทุกคน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรหาหน่วยงานมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในการออกค่ายแต่ละครั้ง ต้องการให้สถานที่มีความปลอดภัย และมีการควบคุมที่ดีกว่าที่ผ่านมา ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมให้มีความเหมาะสม สามารถจัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด มีการแจ้งแผนการล่วงหน้า ตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อการเตรียมความพร้อม จากปัญหาและข้อเสนอแนะของหัวหน้าครูประจำกลุ่มที่กล่าวมาข้างต้นเป็นผลดีมากในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนและปรับปรุงการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม ให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์มากขึ้นดังนั้นกรมการศึกษา

นอกโรงเรียนควรที่จะนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราลี สุวัฒน์เมฆินทร์ (2540 : 108) พบว่าครูประจำกลุ่มที่มีข้อเสนอแนะในเรื่องการตั้งเกณฑ์ต่อเรื่องการมาพบกลุ่มของนักศึกษาให้ต่ำกว่า 80% เนื่องจากเวลาทำงานไม่เอื้อต่อการมาพบกลุ่มของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาที่เรียนวิธีเรียนทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียนนั้นส่วนใหญ่เป็นผู้มีงานทำประจำ การเรียนของนักศึกษานั้นใช้วิธีศึกษาจากตำราด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ และมาพบกลุ่มในวันเสาร์-อาทิตย์ แต่โดยสภาพการทำงานของนักศึกษานั้น บางคนต้องทำงานเป็นช่วงเวลาสับเปลี่ยนหมุนเวียนกัน และบางครั้งจำเป็นต้องทำงานล่วงเวลา เนื่องจากปัญหาค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้น จึงทำให้นักศึกษาไม่สามารถหยุดงานได้ไม่ว่าจะเป็นวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันที่มีการพบกลุ่ม ดังนั้นนักศึกษาจึงขาดการพบกลุ่มบ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่ม นักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติดังนี้

1. การจัดการเข้าค่ายพักแรมของนักศึกษาทางไกลในแต่ละครั้ง ควรกำหนดวันในการจัดกิจกรรมให้ตรงกับวันหยุดทำงาน หรือวันหยุดของราชการ เพื่อลดปัญหาของนักศึกษาที่ต้องประกอบอาชีพ จะได้ไม่กระทบกระเทือนเวลาทำงานของนักศึกษา
2. การจัดกิจกรรมค่ายพักแรมควรคำนึงถึงระยะทาง จำนวนวัน เพื่อลดค่าใช้จ่ายของนักศึกษาให้มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำ เพราะนักศึกษาล้วนมากมีรายได้น้อย
3. การจัดกิจกรรมค่ายพักแรมแต่ละครั้ง มักจะมีปัญหาที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นอยู่เสมอ เช่น อุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย ฉะนั้นการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม ควรจัดในสถานที่ที่มีความปลอดภัย เช่น ค่ายลูกเสือ ค่ายเอกชนต่างๆ หรือค่ายที่ทางสมาคมจัดขึ้น และควรระมัดระวังเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาความสนใจและความต้องการ ของนักศึกษาทางไกล เกี่ยวกับประเภทของ
ค่ายพักแรม เนื้อหาและกิจกรรมค่ายพักแรม
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทาง
ไกลในพื้นที่อื่น หรือต่างจังหวัด
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลสาขาสามัญเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม
4. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม ของนักศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียนประเภทวิธีเรียนทางไกล วิธีเรียนในชั้นเรียน และเรียนด้วยตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก โกสุม ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลสายสามัญ เกี่ยวกับการจัด
กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในจังหวัดปทุมธานี. ปรินุณานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญตามหลักสูตร
การศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2532.
- เกณฑ์การเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสูตร
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2537 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2538) .
กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอาร์ตโปรเกรส, 2538
- โครงการอบรมผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ.
มิตรภาพการพิมพ์, กรุงเทพฯ 2540
- คู่มือการจัดกิจกรรมค่าย. ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2541
- คู่มือนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
บริษัทไร่ไทย เพรส จำกัด. 2542
- คู่มือครูการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ การวัดผล ประเมินผลการเรียน
และการเทียบโอนผลการเรียนหมวดวิชาสามัญ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลียงเชียง. 2542
- คณารัตน์ จงพิพัฒน์วินิชย์. ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี.
ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2540. (อัดสำเนา)
- ทรงชัย สุทธิพันธ์ ปัญหาการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มทางไกล จังหวัดสมุทรปราการ.
ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2537. (อัดสำเนา)
- รัตนา ถึงขรรค์ชัย ศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การ
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
ภาคกลาง. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540. (อัดสำเนา)

- วราตี สุวัฒน์เมธีธร ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มที่มีต่อตัวชี้วัดคุณภาพ การศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคกลาง .
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2540. (อัดสำเนา)
- ศรีวัฒนา พงศ์วรินทร์ ความคิดเห็นของครูผู้สอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการ
อาชีพ เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2533 ประเภทวิชาคหกรรม.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2539. (อัดสำเนา)
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ. 2536
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3, คู่มือปฎิบัติงานนิเทศศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3. กรุงเทพฯ 2543
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. คู่มือการดำเนินการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญการเรียน
ทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533
- สุชาดา จันทนป ความคิดเห็นครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
การศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2539. (อัดสำเนา)
- โสภาวรรณ อัมพันธ์ศิริรัตน์ ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล เกี่ยวกับการ
นิเทศด้านวิชาการ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอ จังหวัดพัทลุง.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2539.
- เสาวนีย์ เสนาสุ งานอาสาสมัครและกิจกรรมเยาวชน. กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, : 2529
- อังกรีย์ ธีรเนตร. ม.ม.ป. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์
อุทยาน วิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หวังเอื้อ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ :
รายงานการวิจัย, สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. 2538

- Brown, Richare Mackinnon. "A Comparative Study of The Effects of Two
Pre Camp training Programs on Counselors' Attitudes Towards and
Interpersonal Relationships with Handicapped Camper and These Effects
On the Camppers' Self-Concept." Dissertation Abstracts International.
42 (December 1981) : 2855-A
- Carter, James Duance. "A Camparative Study of Two Training Programs in
Florida for Delimquent Youths : Eckerd Wilderness Camping and State
Training School." Dissertation Abstracts International. 41 (July 1980) :
1957-A
- Dimock, Hedley S. ed. "Administration of the Modern Camp". 3 rd .ed.,
New York, Association Press, 1952. 283 p.
- Houle , Cyril O. The Inquiring Mine. Madison : University of Wisconsin
Press, 1961.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์และรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ทม.1010(5) / พิเศษ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กทม. 10110

10 กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตลาดพร้าว

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธานี สมคะเน นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ทั้งนี้อยู่ในความดูแลของ รองศาสตราจารย์เชิขรศรี วิวิธสิริ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือให้หัวหน้าครูประจำกลุ่ม การศึกษาทางไกล ในสังกัดของท่านตอบแบบสอบถาม แล้วส่งคืนมาที่หน่วยงานของท่านภายในวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 โดยนิสิตจะเป็นผู้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ที่สำนักงานของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เชิขรศรี วิวิธสิริ)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 664-3815-24 ต่อ 5574

ที่ ทม.1010(5) / พิเศษ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กทม. 10110

11 กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 1

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธานี สมคะเน นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3 ทั้งนี้อยู่ในความดูแลของ รองศาสตราจารย์เชิขรศรี วิวิธสิริ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือขอเชิญ คุณธงชัย เจียมพุก เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัย

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในการตรวจสอบแบบสอบถามครั้งนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เชิขรศรี วิวิธสิริ)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 664-3815-24 ต่อ 5574

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์เชิขรศรี วิวิธสิริ

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. คุณธงชัย เกี่ยมพุก

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

กรุงเทพมหานคร 1

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีความประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 โดยให้แสดงความคิดเห็น ใน 3 ด้านคือ

- 1.1 ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา
- 1.2 ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม
- 1.3 ด้านการประเมินผล

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3 ใน 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม ด้านการประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรม ของหน่วยพบกลุ่มต่างๆ ในแต่ละประเภท

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะที่มีต่อ กิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี

() 30 - 45 ปี

() มากกว่า 45 ปี

3. วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม

() ต่ำกว่า 3 ปี

() ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของหัวหน้าครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม นักศึกษาทางไกล
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3
ใน 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ด้านการวางแผนและ การดำเนินกิจกรรม
ด้านการประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางคำตอบที่ตรงกับ
สภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน ความหมายของเลขคะแนน ในตารางมีดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีความเห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับมาก
3 หมายถึง มีความเห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีความเห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อย
1 หมายถึง มีความเห็นด้วยหรือเห็นว่าปฏิบัติได้ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นพิจารณา กิจกรรมค่ายพักแรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ให้โอกาสนักศึกษาใช้กระบวนการกลุ่ม ทำงานร่วมกัน					
2.	นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์					
3.	ทำให้นักศึกษาเป็นคนมีเหตุผลรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น					
4.	ทำให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5.	ฝึกนักศึกษาให้เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น					
6.	ทำให้นักศึกษามีระเบียบวินัยและ ความรับผิดชอบ					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา กิจกรรมค่ายพักแรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7.	ปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม					
8.	ทำให้นักศึกษามีความรู้เรื่องหน้าที่ ของสมาชิกกลุ่ม					
9.	ทำให้นักศึกษายอมรับบุคคล ที่มี ความแตกต่างเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม					
10.	ทำให้นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบในการ อนุรักษ์ธรรมชาติ					
11.	นักศึกษามีความริเริ่มที่จะสร้างธรรมชาติ ให้กลับคืนมา					
12.	เนื้อหาความรู้ที่จัดให้นักศึกษาเรียน ระหว่างเข้าค่ายพักแรมมีความเหมาะสม					
13.	เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนมีความ สอดคล้องกับระยะเวลา					
14.	เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนมีความ แปลกใหม่ น่าสนใจ					
15.	เนื้อหาที่จัดให้นักศึกษาเรียนส่งเสริม ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์					
16.	เนื้อหาการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมจัดได้ ตรงกับความต้องการของชาวค่าย					
17.	เนื้อหาการจัดกิจกรรมค่ายจัดเรียงลำดับ ความยากง่ายได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา กิจกรรมค่ายพักแรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
18.	ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม มีการวางแผนการเตรียมงานก่อนการ ทำกิจกรรมค่าย					
19.	มีการสำรวจพื้นที่ล่วงหน้าเพื่อเตรียมการ ในทุกด้าน					
20.	มีการตั้งเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะ ได้รับจากการจัดกิจกรรมค่าย					
21.	มีการจัดตารางเวลาในการทำกิจกรรม นั้นหนาเหมาะสม					
22.	มีการจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการ จัดกิจกรรมในการออกค่ายอย่างพอเพียง					
23.	มีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอย่างเหมาะสม					
24.	มีการเตรียมความพร้อมและการป้องกัน ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในทุกด้าน					
25.	เกมการเล่นมีความเหมาะสมกับ วัยของนักศึกษา					
26.	กิจกรรมกระตุ้นให้ชาวค่ายได้คิด และกล้าแสดงออก					
27.	กิจกรรมฝึกให้ชาวค่ายยอมรับฟังความ คิดเห็นของคนอื่น					
28.	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละ กิจกรรมมีความเหมาะสม					
29.	การแบ่งกลุ่มนักศึกษาในการอยู่ค่าย มีความเหมาะสม					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา กิจกรรมค่ายพักแรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
30.	วิทยากรมีความรู้ความสามารถ					
31.	วิทยากรใช้สื่อในการประกอบ การเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี					
32.	วิทยากรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรมได้แสดงออกอย่างเหมาะสม					
33.	วิทยากรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ ซักถาม และอธิบายให้เข้าใจทุกครั้ง					
34.	สถานที่จัดกิจกรรมค่ายพักแรมมี ความปลอดภัยในการพักอาศัย และทำกิจกรรม					
35.	ด้านการประเมินผล มีการประเมินผลนักศึกษาก่อนเริ่ม กิจกรรมค่าย					
36.	การจัดกิจกรรมค่ายเป็นไปตามแผนที่วางไว้					
37.	การจัดกิจกรรมได้ผลเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
38.	มีการประเมินผลนักศึกษาระหว่าง ดำเนินกิจกรรมค่ายค่าย					
39.	ระยะเวลาในการออกค่ายมีความเหมาะสม กับหน่วยกิจที่ได้รับการเทียบโอน					
40.	ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมค่าย แต่ละครั้งมีการนำไปใช้เป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาจัดกิจกรรมค่าย ครั้งต่อไป					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา กิจกรรมค่ายพักแรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
41.	นักศึกษามีทัศนคติที่ดีและพึงพอใจ ในกิจกรรมค่ายพักแรม					
42.	นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรม ค่ายพักแรมและต้องการให้มีการจัดค่าย ครั้งต่อไป					
43.	หลักสูตรการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมมีการ วางแผนจัดการประเมินผลที่เหมาะสม					
44.	การประเมินผลของการจัดกิจกรรมค่าย ตรงตามเนื้อหาของการจัดกิจกรรม					
45.	มีการประเมินผลนักศึกษาเสร็จสิ้น กิจกรรมค่าย					

ตอนที่ 3 ข้อมูลการจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายพักแรมของหน่วยพบกลุ่มต่างๆ ในแต่ละประเภท

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมในหน่วยพบกลุ่มของท่านตั้งแต่เริ่ม ว่าท่านเคยนำนักศึกษาเข้าร่วม และจัดกิจกรรมประเภทใดบ้าง แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อนั้นๆ

1. ค่ายตามข้อกำหนดของหลักสูตร

- (.....) ค่ายปฐมนิเทศ
- (.....) ค่ายปัจฉิมนิเทศ
- (.....) ค่ายแนะแนวการศึกษา
- (.....) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ค่ายส่งเสริมการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตร

- (.....) ค่ายวิทยาศาสตร์ :
- (.....) ค่ายสิ่งแวดล้อม
- (.....) ค่ายภาษาอังกฤษ
- (.....) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ค่ายสร้างแกนนำหรือเครือข่ายกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

- (.....) ค่ายพัฒนาชุมชน
- (.....) ค่ายอาสาสมัครห้องสมุด
- (.....) ค่ายประชาธิปไตย
- (.....) ค่ายอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
- (.....) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ค่ายพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

- (.....) ค่ายต่อต้านยาเสพติด
- (.....) ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (.....) ค่ายคุณธรรม จริยธรรม
- (.....) ค่ายเอดส์
- (.....) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
และข้อเสนอแนะที่มีต่อกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนเขต สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 3

คำชี้แจง โปรดเขียนสรุปแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดกิจกรรมค่าย
พักแรม ลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือของท่าน

นายธานี สมคะเน

(ผู้วิจัย)

ภาคผนวก ก
แบบฟอร์มที่ใช้ในกิจกรรมค่ายพักแรม

คำร้องขอทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย

รูปถ่ายขนาด
1 นิ้ว

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย

เรียน

ข้าพเจ้า.....รหัสประจำตัวนักศึกษา.....

เป็นนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียน.....

ระดับ.....กลุ่ม / สถานศึกษา.....

มีความประสงค์จะขอทำกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย

() กับหน่วยงานในสังกัด

() กับหน่วยงานที่จัดค่ายภาครัฐหรือภาคเอกชนตามที่สถานศึกษาหรือหน่วยจัดฯ ให้
การรับรอง

() นักศึกษาจัดค่ายเองตามโครงการที่เสนอในภาคเรียนที่.....
ปีการศึกษา.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

ลงชื่อ.....นักศึกษา

(.....)

การพิจารณาของครูประจำกลุ่มหรืออาจารย์ประจำกลุ่ม

เห็นควรอนุมัติให้ทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แบบเข้าค่ายในภาคเรียน
ที่.....ปีการศึกษา.....ได้ตามความประสงค์

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

การพิจารณาของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานศึกษา

ความเห็น.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบส่งตัวนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่าย

รูปถ่ายขนาด
1 นิ้ว

ที่.....สถานศึกษา.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอกทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่าย

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบรายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมการเข้าค่าย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นาย / นาง / นางสาว.....

รหัสประจำตัวนักศึก.....ชื่อสถานศึกษา.....

จังหวัด.....มีความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่าย.....

ณ สถานศึกษา/หน่วยงานนี้ เมื่อนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มแบบเข้าค่ายจบตามหลักสูตร
แล้ว ขอได้โปรดแจ้งผลการเข้าร่วมกิจกรรมการเข้าค่ายให้ทราบด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบรายงานผลการจัดกิจกรรมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

1. ชื่อสถานศึกษา.....
2. หน่วยจัด/กลุ่ม.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
3. วิธีเรียน () ชั้นเรียน () ทางไกล
 () ตานเอง () อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. จัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามโครงการที่นักศึกษาเสนอขออนุมัติ
 - (1) ชื่อโครงการ.....
จำนวนกลุ่ม.....กลุ่ม รวม.....คน
 - (2) ชื่อโครงการ.....
จำนวนกลุ่ม.....กลุ่ม รวม.....คน
ผลงานของกลุ่มที่ดีเด่นต่อการพัฒนาสาธารณประโยชน์ในชุมชนหรือสังคม.....
.....
ปัญหาและอุปสรรค.....
.....
- 4.2 จัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเข้าค่ายโดย
 - () ส่งนักศึกษาไปค่ายกับหน่วยงานในสังกัด กศน.
 - () ส่งนักศึกษาไปค่ายกับหน่วยงานอื่นที่จัดค่ายทั้งภาครัฐหรือเอกชน
 - () นักศึกษาจัดค่ายเองตามโครงการที่เสนอขออนุมัติ
- สถานที่จัดกิจกรรมการพบกลุ่ม.....
 - (1) เข้าค่ายในหัวข้อเรื่อง.....
จำนวนกลุ่ม.....กลุ่ม รวม.....คน
 - (2) เข้าค่ายในหัวข้อเรื่อง.....
จำนวนกลุ่ม.....กลุ่ม รวม.....คน
ผลงานของกลุ่มที่ดีเด่นต่อการพัฒนาสาธารณประโยชน์ในชุมชนหรือสังคม.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

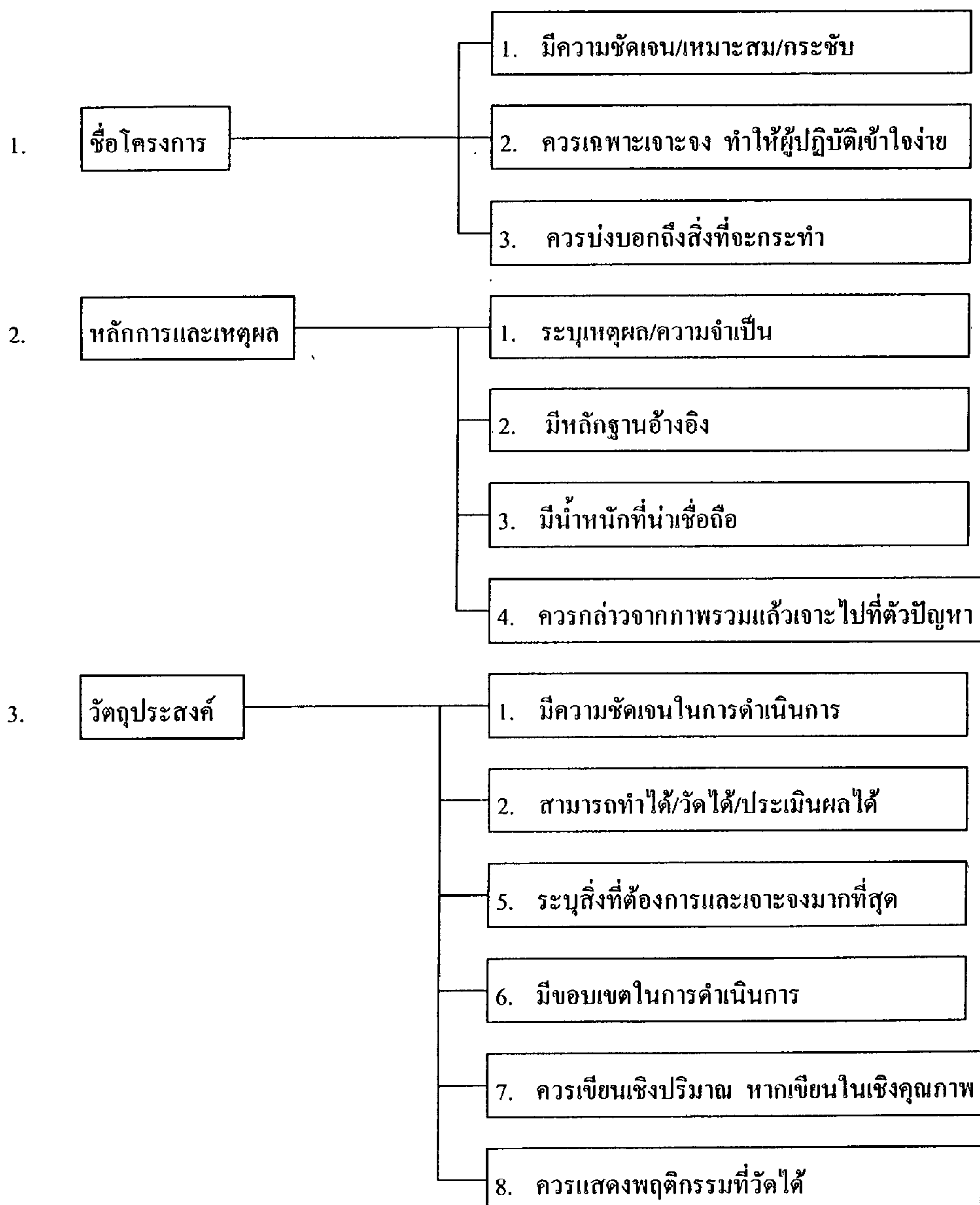
หมายเหตุ

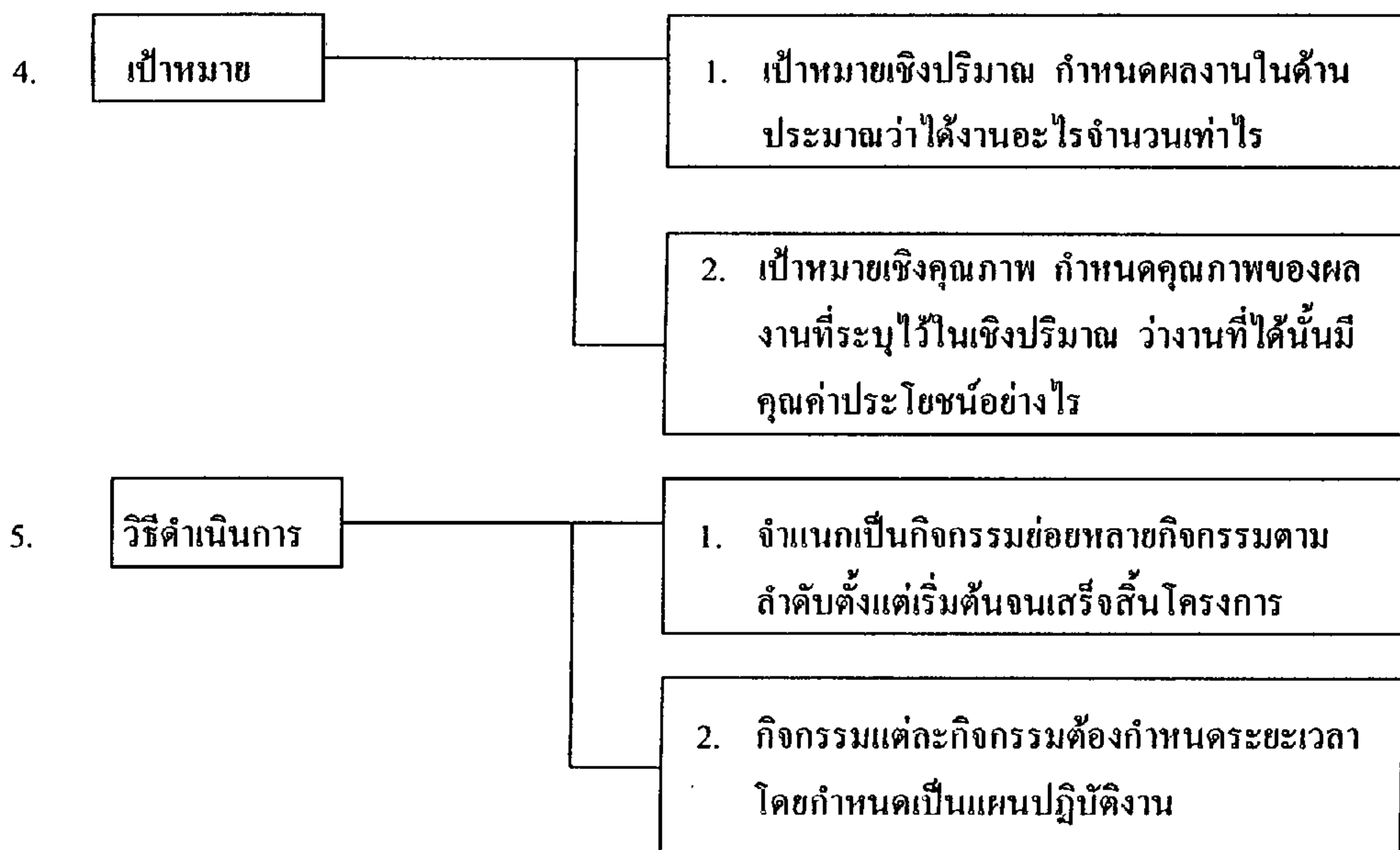
1. ให้รายงานต่อศูนย์ฯ จังหวัด / สน.กทม. แผ่นละ 1 วิธีเรียน
2. การรายงานกิจกรรมในข้อ 4 ถ้าวันที่ไม่พอ ให้แทรกกระดาษเพิ่มได้

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างการเขียนโครงการ

ตัวอย่าง

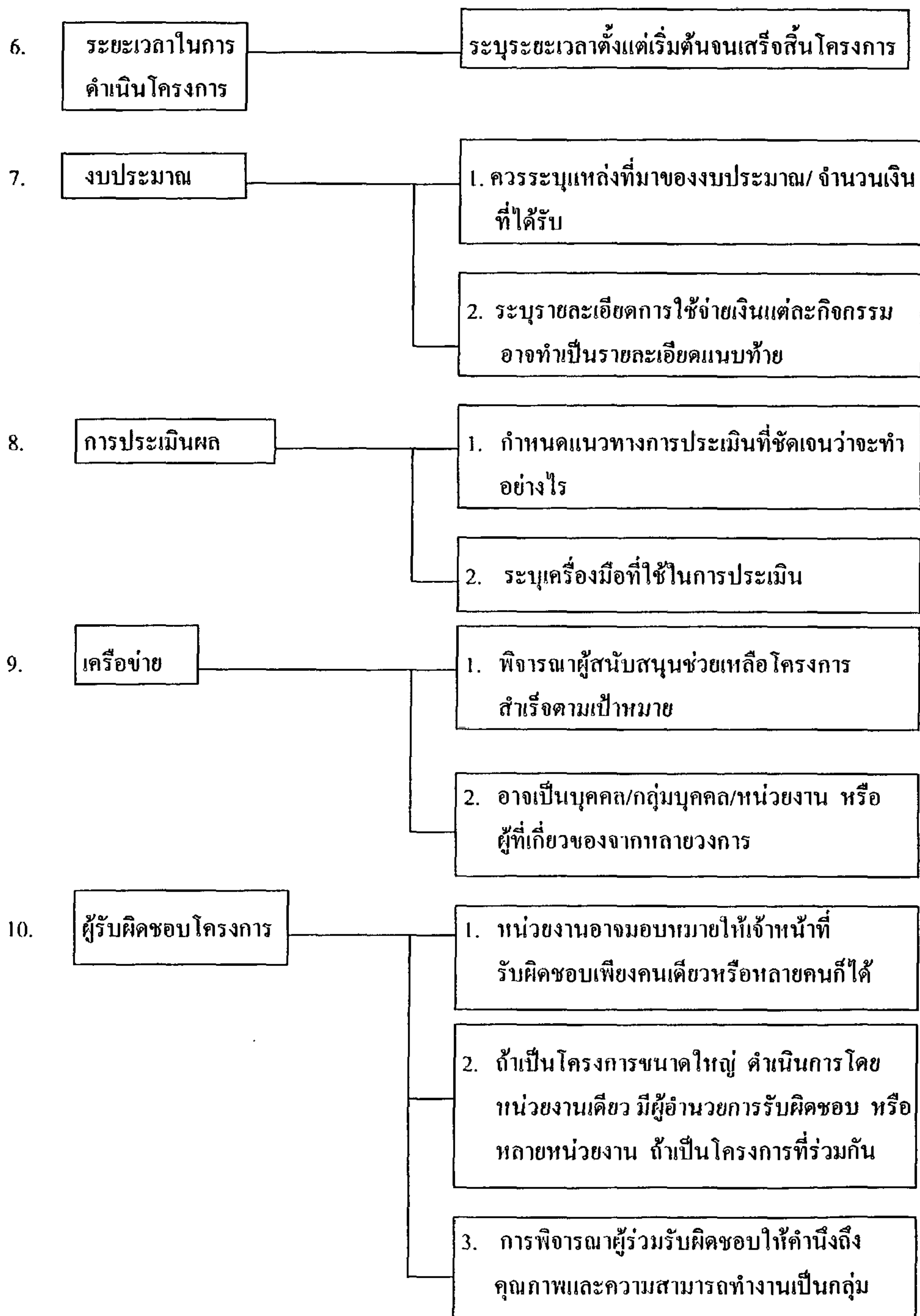
การเขียนโครงการ

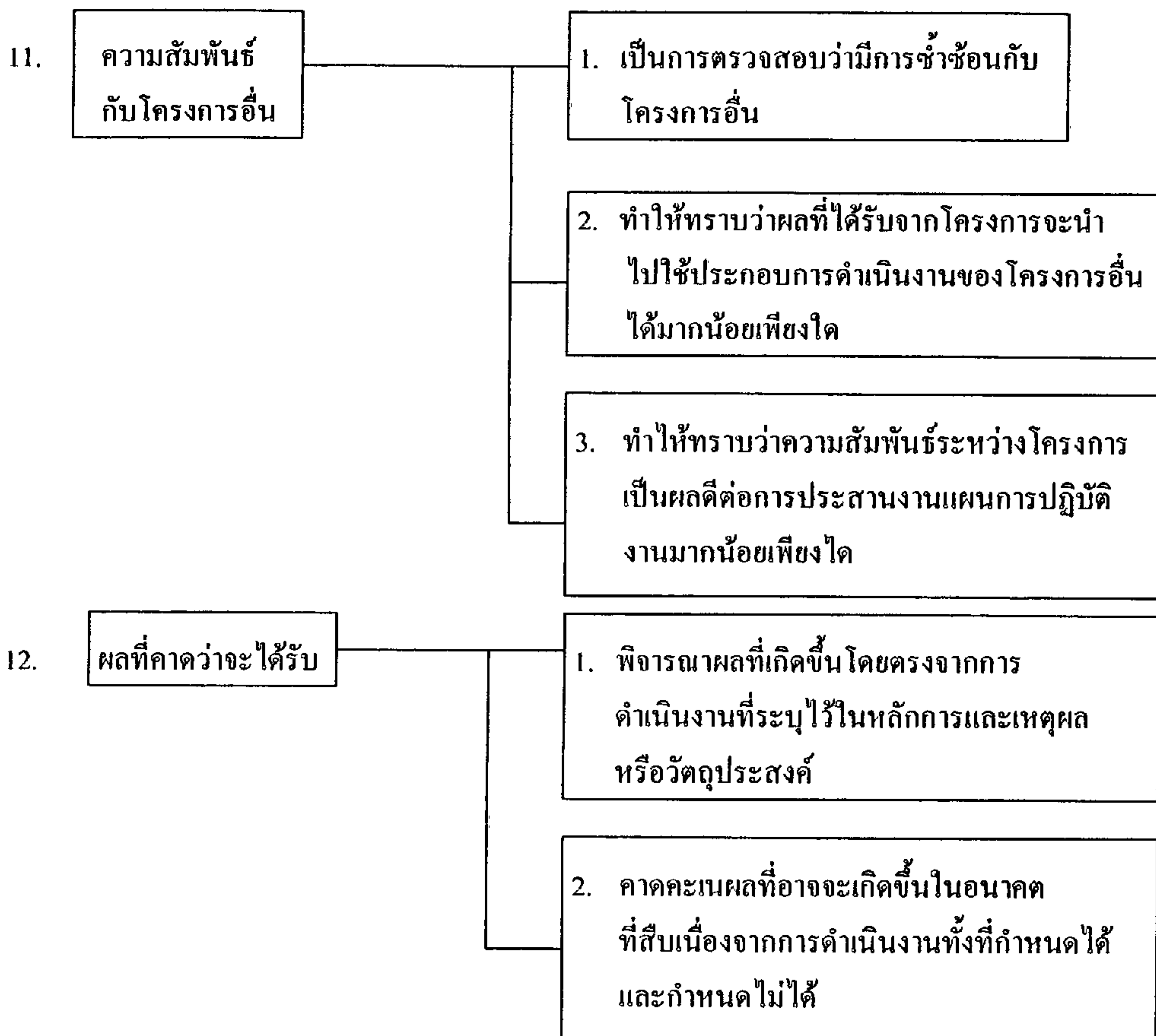

แผนปฏิบัติงานโครงการ.....

[illegible]

ภาคผนวก จ
ภาพกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล

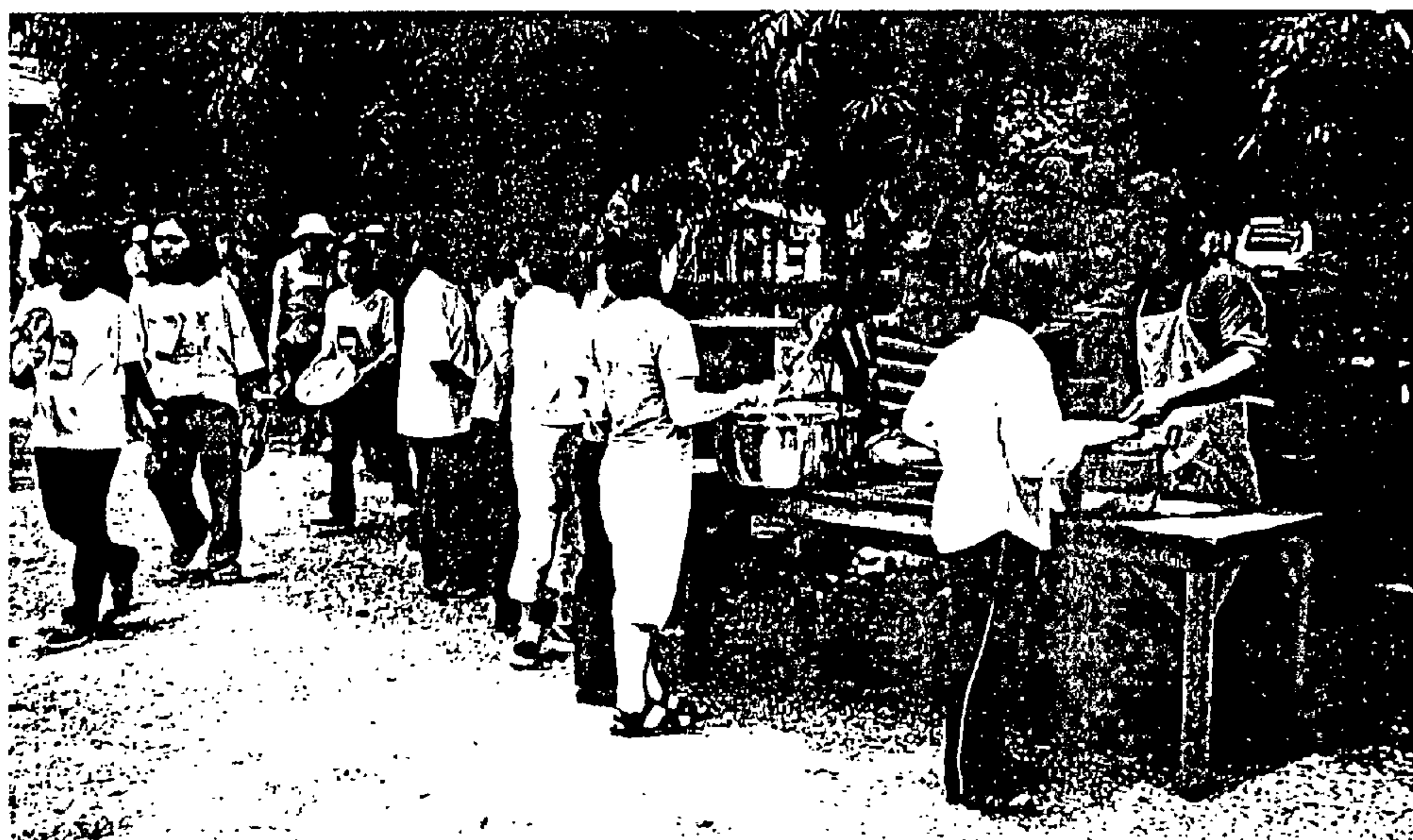
ภาพกิจกรรมค่ายพักแรมนักศึกษาทางไกล ณ ค่ายพุทธรักษา

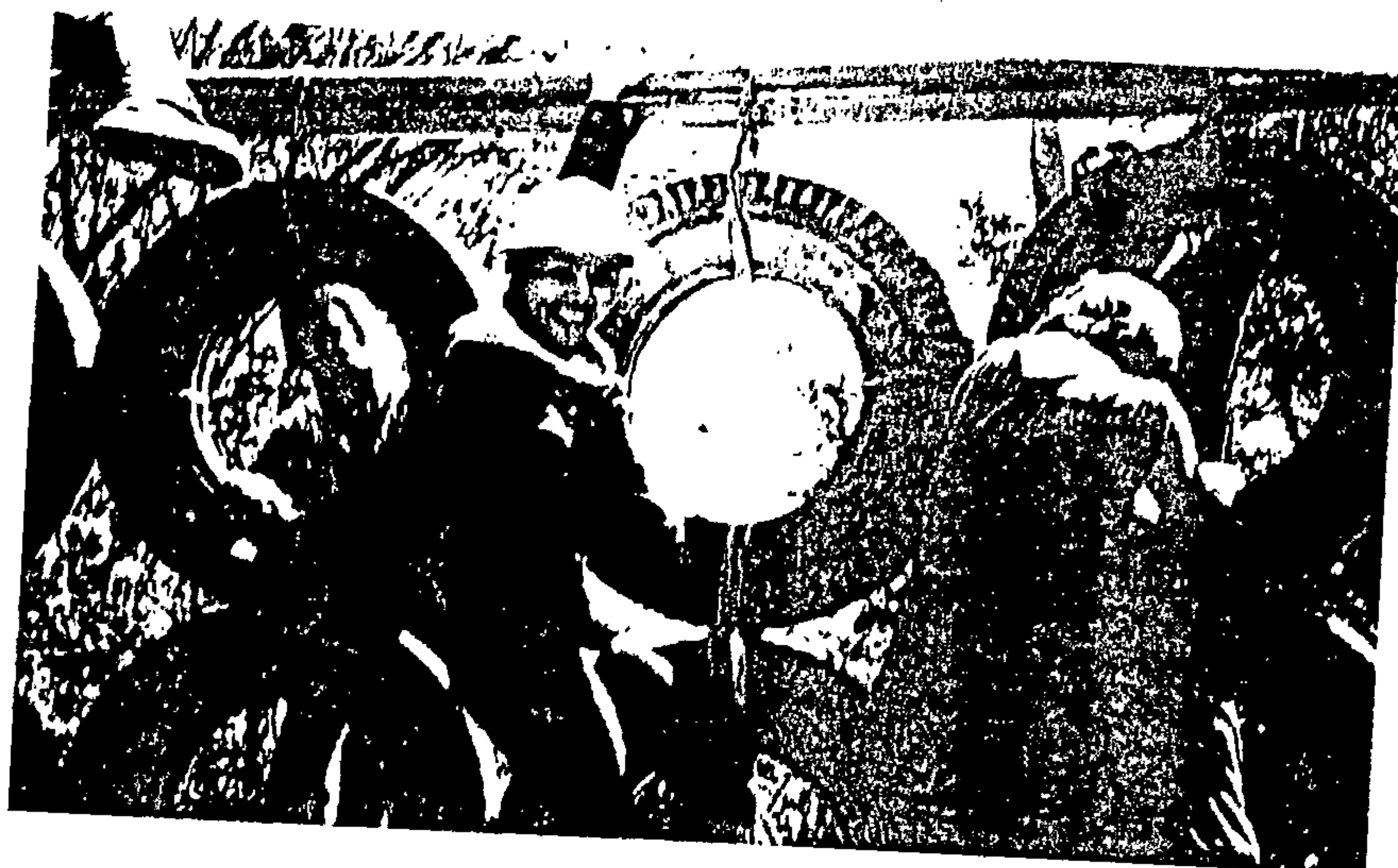
ค่ายนันทนาการโรงเรียนอาชีวศึกษา

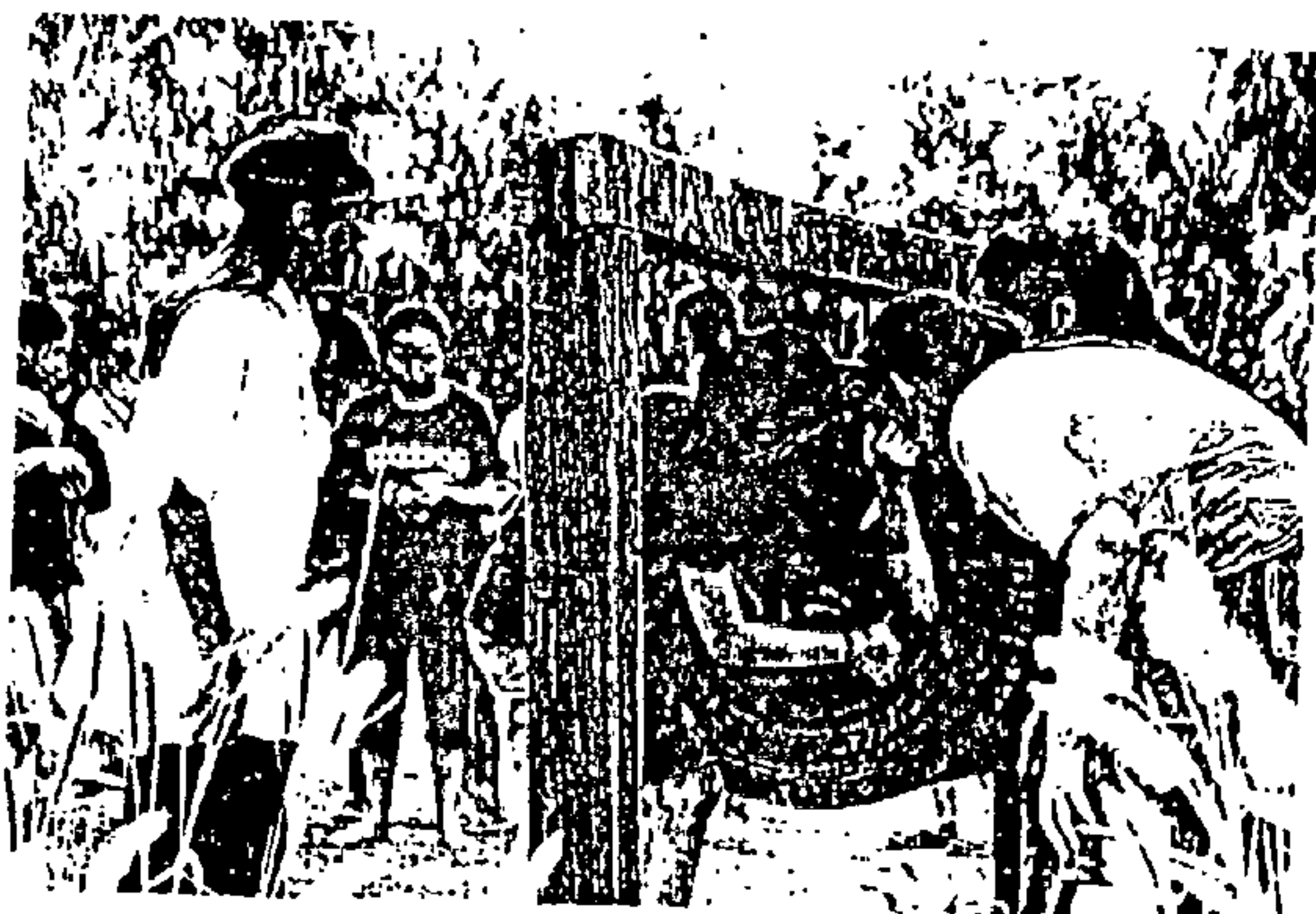
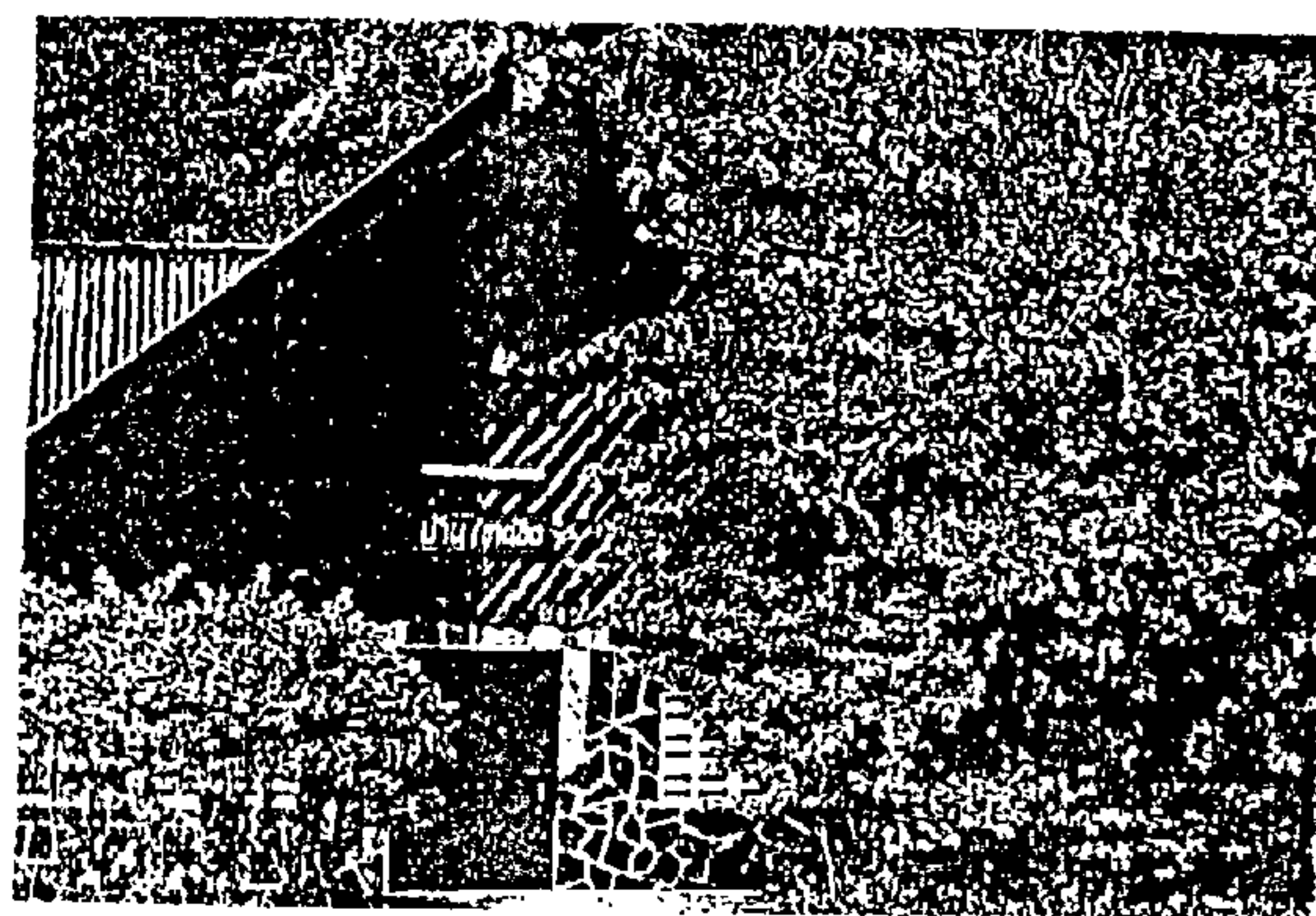
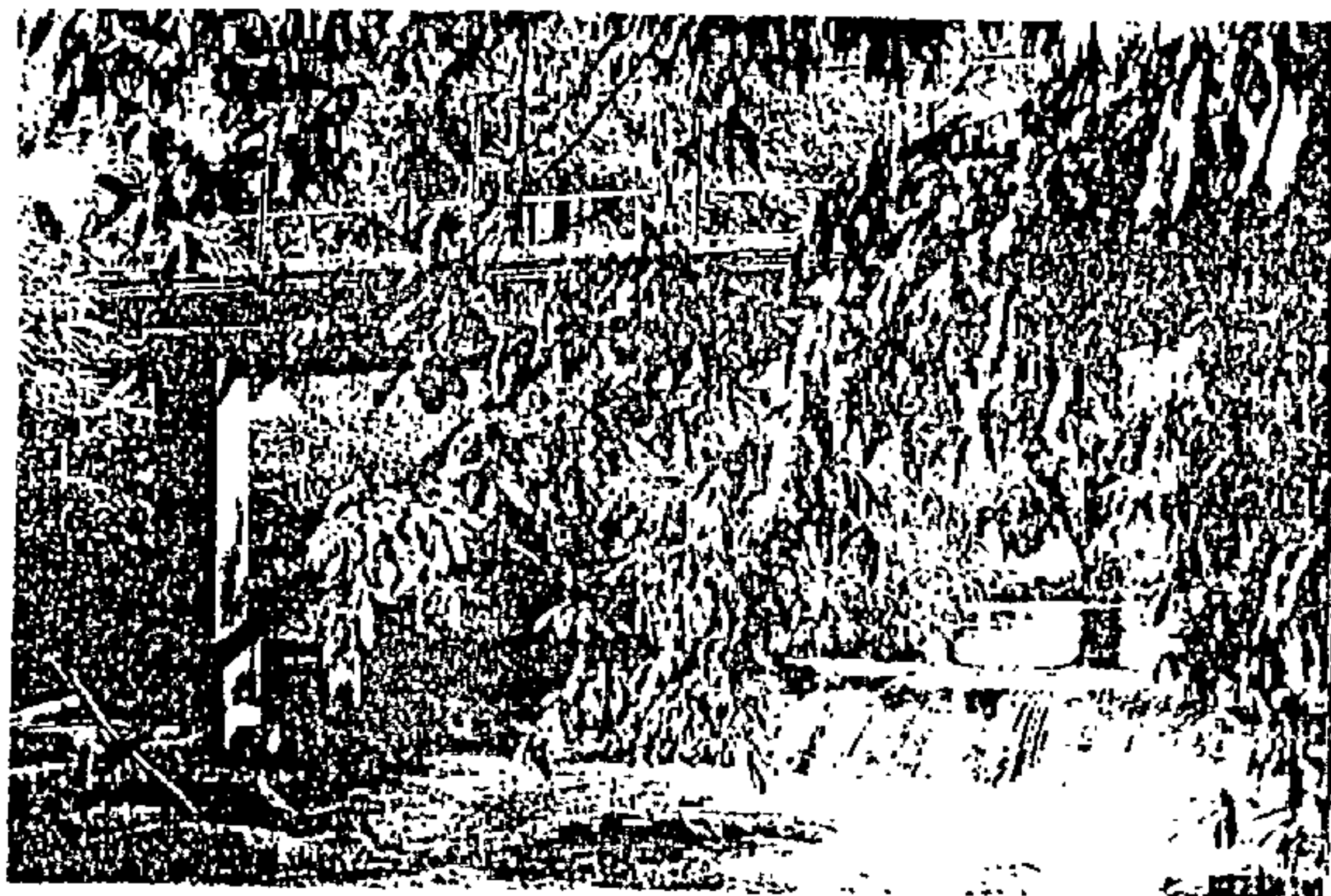
อำเภอหมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ระหว่างวันที่ 10-12 สิงหาคม 2543

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายธานี สมคะเน
เกิดวันที่	24 กุมภาพันธ์ 2511
สถานที่เกิด	อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
ที่อยู่ปัจจุบัน	38 หมู่ 4 ตำบลชากโค่น อำเภอแกลง จังหวัดระยอง 21110
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	CLIENT SERVICE SIAM AGRICULTURE
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแกลง “วิทยสถาวร” จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2531	วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี (พานิชศิลป์) กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2535	คณะศึกษาศาสตร์ (โสตทัศนศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2531	ศิลปินกรรม บริษัทวัฏจักร
พ.ศ. 2535	ฝ่ายบริหารอิเล็กทรอนิกส์ HI-TECH SHOP บริษัทกันยงวัฒนา จำกัด
พ.ศ. 2540	ฝ่ายขายกรุงเทพมหานคร บริษัทไทยซัมซุงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
พ.ศ. 2543	CLIENT SERVICE SIAM AGRICULTURE